

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BIH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БИХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ FINANSIJSKOJ REVIZIJI

MINISTARSTVA VANJSKIH POSLOVA BOSNE I HERCEGOVINE ZA 2023. GODINU

Sarajevo, juni 2024. godine

Sadržaj

I	MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA.....	2
1.	MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA	2
2.	MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI.....	5
II	KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI.....	7
III	PREPORUKE ZA 2023. GODINU	8
IV	IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI	11
1.	PREDMET I CILJ REVIZIJE	11
2.	OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠTAJA	11
3.	DJELOKRUG, ORGANIZACIJA I RUKOVOĐENJE	15
3.1.	Aktivnosti iz okvira nadležnosti	17
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	18
5.	BUDŽET MINISTARSTVA ZA 2023. GODINU	22
6.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	23
6.1.	Pregled rashoda i izdataka iz budžeta	23
6.1.1.	<i>Bruto plaće</i>	24
6.1.2.	<i>Putni troškovi</i>	25
6.1.3.	<i>Izdaci za obrasce i papir</i>	26
6.1.4.	<i>Izdaci za upotrebu vozila</i>	26
6.1.5.	<i>Unajmljivanje imovine i opreme</i>	27
6.1.6.	<i>Ugovorene usluge</i>	28
6.1.7.	<i>Kapitalni izdaci</i>	29
6.1.8.	<i>Višegodišnji projekti i programi posebnih namjena</i>	29
6.2.	Pregled prihoda i primitaka	30
6.2.1.	<i>Prihodi od naknada i taxi i pružanja javnih usluga</i>	31
6.3.	Bilans stanja	34
6.3.1.	<i>Novčana sredstva</i>	34
6.3.2.	<i>Kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani</i>	34
6.3.3.	<i>Stalna sredstva</i>	37
6.3.4.	<i>Kratkoročne obaveze i razgraničenja</i>	39
6.3.5.	<i>Popis sredstava i obaveza</i>	40
7.	ZAPOŠLJAVANJE I STATUS ZAPOSLENIH (ANGAŽOVANIH) LICA	42
7.1.	Zapošljavanje na određeno vrijeme	43
7.2.	Obavljanje poslova drugog radnog mjesta	43
7.3.	Obavljanje poslova drugog radnog mjesta radi sticanja iskustva	44
7.4.	Interni premještaji i unapređenja	44
7.5.	Upućivanje zaposlenih na rad u DKP mrežu	45
7.6.	Ugovori o djelu.....	45
8.	JAVNE NABAVKE	46
8.1.	Nabavka namještaja	47
8.2.	Usluge interneta.....	48
8.3.	Nabavka vozila u DKP-ima	48
8.4.	Realizacija ugovora/okvirnih sporazuma	48
9.	OSTALO	49
9.1.	Revizija DKP-ova	49
9.2.	IT revizija.....	49
9.3.	Sudski sporovi	50
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA	52
PRILOZI	52

I MIŠLJENJE NEZAVISNOG REVIZORA

Mišljenje nezavisnog revizora se daje na osnovu obavljene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. MIŠLJENJE O FINANSIJSKIM IZVJEŠTAJIMA

Mišljenje s rezervom

Obavili smo reviziju finansijskih izvještaja **Ministarstva vanjskih poslova** (u daljem tekstu: Ministarstvo) koji obuhvataju: bilans stanja na 31.12.2023. godine, pregled prihoda, primitaka i finansiranja po ekonomskim kategorijama, pregled rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama, posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, pregled dinamike zapošljavanja, pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava, pregled kapitalnih ulaganja po vrstama i projektima, pregled doznaka iz tekuće rezerve budžeta, te analizu izvršenja budžeta - tekstualni dio, za godinu koja završava na taj dan.

Prema našem mišljenju, osim za moguće efekte pitanja opisanih u paragrafu Osnova za mišljenje s rezervom, finansijski izvještaji Ministarstva prikazuju istinito i fer, u svim značajnim aspektima, finansijsko stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na 31.12.2023. godine, te prihode i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu s primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

- 1. nismo u mogućnosti potvrditi tačnost finansijskih izvještaja u dijelu stalnih sredstava, potraživanja i obaveza Ministarstva s obzirom na to da popisom sredstava i obaveza nisu usklađena stvarna stanja sa stanjima u Glavnoj knjizi (tačka 6.3. Izvještaja).*

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine¹ i Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI)². Naše odgovornosti prema ISSAI standardima su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Ministarstva u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju prema ISSAI 130 - Etički kodeks i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

¹ Službeni glasnik BiH, broj 12/06

² Međunarodni standardi vrhovnih revizionih institucija (ISSAI) dio su Okvira profesionalnih objava Međunarodne organizacije vrhovnih revizionih institucija – IFPP okvira (INTOSAI Framework of Professional Pronouncements), koji čine tri nivoa objava: INTOSAI principi (INTOSAI-P), međunarodni standardi vrhovnih revizionih institucija (ISSAI) i INTOSAI smjernice (GUID).

Vjerujemo da su revizioni dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornosti rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Ministarstva je odgovorno za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu s primjenjivim okvirom finansijskog izvještavanja na nivou institucija Bosne i Hercegovine tj. Zakonom o finansiranju institucija BiH, Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija BiH i Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže značajne pogrešne iskaze uslijed prijevare ili greške, odgovarajuća objelodanivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornosti revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina sačinjeni bez značajnog pogrešnog prikazivanja uslijed prijevare ili greške i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili greške i smatraju se značajnim ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiču na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije, u skladu s Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- Prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prijevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizione postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizione dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- Stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizione postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola.
- Ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorilo rukovodstvo.
- Ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i da li finansijski izvještaji odražavaju transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

S rukovodstvom komuniciramo u vezi sa, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim nalazima revizije, uključujući i one koji se odnose na značajne nedostatke u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

Između pitanja o kojima se komunicira s rukovodstvom, određujemo ona pitanja koja su od najveće važnosti u reviziji finansijskih izvještaja tekućeg perioda i stoga su ključna pitanja revizije. Ta pitanja opisujemo u našem izvještaju o obavljenoj reviziji, osim ako zakon ili regulativa sprečava javno objavljivanje pitanja ili kada odlučimo, u izuzetno rijetkim okolnostima, da o datom pitanju ne treba izvijestiti u našem izvještaju, jer se razumno može očekivati da bi negativne posljedice izvještavanja nadmašile javnu dobrobit od takvog izvještavanja.

2. MIŠLJENJE O USKLAĐENOSTI

Mišljenje

U vezi s revizijom finansijskih izvještaja Ministarstva za 2023. godinu, obavili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Ministarstva za 2023. godinu u skladu su, u svim značajnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000 - Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema ovom standardu su detaljnije opisane u paragrafu *Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Ministarstva u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju prema ISSAI 130 - Etički kodeks i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu s tim zahtjevima.

Vjerujemo da su reviziono dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Skretanje pažnje³

Ne izražavajući dalju rezervu na mišljenje o usklađenosti, skrećemo pažnju na sljedeće:

- *neusklađenost Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta sa odlukama Vijeća ministara BiH (tačka 3. Izvještaja),*
- *realizaciju izdataka po osnovu korištenja službenih vozila (tačke 6.1.4. Izvještaja),*
- *neefikasnost u realizaciji višegodišnjih kapitalnih ulaganja (tačka 6.1.8. Izvještaja),*
- *nedostatke kod procesa transfera konzularnih prihoda (tačka 6.2.1. Izvještaja),*
- *angažovanje vanjskih saradnika putem ugovora o djelu za obavljanje poslova koji po opisu predstavljaju poslove sistematizovanih radnih mjesta (tačka 7.6. Izvještaja),*
- *nedostatke i slabosti u procesu javnih nabavki (tačka 8. Izvještaja),*
- *sudske sporove i potencijalne obaveze po osnovu istih (tačka 9.3. Izvještaja).*

Odgovornosti rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Ministarstva je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu s propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrsishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

³ Paragraf kojim revizor skreće pažnju korisnicima izvještaja na pitanja koja su prezentovana ili objelodanjena u informacijama vezanim za predmet revizije, a koja su, prema revizorovoj profesionalnoj prosudbi, jako važna za razumijevanje takvih informacija od strane korisnika izvještaja; u revizionoj praksi ovaj paragraf se naziva još i 'isticanje pitanja'.

Odgovornosti revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim značajnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizione dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Ministarstva, prema definisanim kriterijima, usklađeno s relevantnim zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 28.6.2024. godine

GENERALNI REVIZOR

Hrvoje Tvrtković, v. r.

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA

Nedžad Hajtić, v. r.

ZAMJENICA GENERALNOG REVIZORA

Neda Močević, v. r.

II KRITERIJI KORIŠTENI U REVIZIJI

Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Ured za reviziju) obavio je reviziju finansijskih izvještaja i, u vezi s istom, reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijevaju proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni s odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju uporedne parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Za obavljanje finansijske revizije korišteni su sljedeći kriteriji:

- Zakon o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2023. godinu
- Zakon o finansiranju institucija BiH
 - Pravilnik o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju institucija BiH
 - Instrukcija o privremenom finansiranju institucija BiH za period januar - mart 2023. godine
- Zakon o plaćama i naknadama u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o porezu na dohodak i Zakon o doprinosima (FBiH i RS)
- Zakon o javnim nabavkama i podzakonski akti
- Zakon o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o radu u institucijama BiH i podzakonski akti
- Zakon o upravi i podzakonski akti
- Zakon o reviziji institucija BiH
- Zakon o obligacionim odnosima (dio koji se odnosi na ugovore o djelu)
- Zakon o internoj reviziji

III PREPORUKE ZA 2023. GODINU

U Izvještaju o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu date su 33 preporuke (11 novih i 22 ponovljenih). Od ukupnog broja datih preporuka, 14 preporuka se odnosi na finansijske izvještaje, 7 na finansijske izvještaje i usklađenost, a ostale na usklađenost.⁴

Osim navedenog, u 2023. godini je obrađeno 19 preporuka iz prethodnog perioda koje su ocijenjene kao preporuke čija je realizacija u toku i koje su i dalje predmetom praćenja u pogledu njihove realizacije⁵.

U tabeli koja slijedi prikazan je rezime datih preporuka, dok su detaljni nalazi prezentovani po procesima u okviru pojedinačnih tačaka Izvještaja.

Tabela 1. Rezime datih preporuka

Br. prep.	Tekst preporuke	Status preporuke
1	Rukovodstvo Ministarstva je dužno planski i sistematično raditi na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole u skladu s važećim zakonskim i podzakonskim propisima.	P
2	Ministarstvo je dužno utvrditi interne procedure stvaranja obaveza kojima se utvrđuju postupci, procedure i odgovorne osobe za unos i odobravanje obaveza Ministarstva kako je propisano odredbama Zakona o budžetu, u cilju uspostavljanja efikasnog procesa planiranja i izvršenja budžeta.	P
3	Ministarstvo je dužno osigurati pouzdano i efikasno uredsko poslovanje shodno važećim propisima o uredskom poslovanju.	N
4	Ministarstvo je dužno primjenjivati propise koji se odnose na angažovanje, evidentiranje i plaćanje zaposlenih prilikom prekovremenog rada, što uključuje i preraspodjelu radnog vremena kada god je to moguće na način kako je to predviđeno važećom Odlukom Vijeća ministara BiH.	P
5	Prilikom evidentiranja izdataka, Ministarstvo je dužno voditi računa o ispunjenosti uslova propisanih Uputstvom za unos i evidentiranje obaveza u ISFU sistem koje su planirane u budžetu tekuće fiskalne godine, a čiji računi ili konačne situacije će biti ispostavljene u narednoj fiskalnoj godini.	N
6	Ministarstvo je dužno dostaviti prijedlog pravilnika o korištenju službenih vozila za specijalizovane namjene Vijeću ministara BiH radi pribavljanja saglasnosti.	N
7	Ministarstvo je dužno, kod procesa upotrebe službenih vozila, osigurati uredno i dosljedno vođenje svih evidencija o upotrebi vozila koje predstavljaju osnovu za praćenje i kontrolu troškova te potvrdu namjenskog korištenja vozila.	P
8	Ministarstvo je dužno realizovati kapitalne nabavke u okvirima odobrenih sredstava i u skladu s namjenskom strukturom koju odobrava Ministarstvo finansija i trezora BiH.	P
9	Ministarstvo treba detaljno analizirati dokument na osnovu kog se vrši naplata konzularne takse i sačiniti kvalitetan popis taksi koje se naplaćuju u DKP mreži sa jasno definisanim postupanjem u DKP-ima.	N
10	Ministarstvo je dužno vršiti redovan transfer naplaćenih konzularnih taksi u skladu sa Instrukcijom Ministarstva finansija i trezora BiH o načinu evidentiranja uplata i administrativnih taksi i naknada izvršenih putem diplomatsko-konzularnih	P

⁴ Preporuke 3,5,6,7,8,11,12,13,14,15,16,17i 18 se odnose na finansijske izvještaje, preporuke 2,4,10,19, 23,25, i 27 na finansijske izvještaje i usklađenost, a ostale na usklađenost.

⁵ Vidjeti tačku 2. Izvještaja

Br. prep.	Tekst preporuke	Status preporuke
	predstavništava BiH kao i redovnu kontrolu stanja novčanih sredstava na konzularnim računima DKP-ova.	
11	Ministarstvo treba kvartalno vršiti sravnjenje izvršenih uplata i evidentiranih prihoda po pojedinim DKP-ima sa Ministarstvom finansija i trezora BiH u skladu sa Instrukcijom.	P
12	Preporučujemo Ministarstvu da jedinstvenim internim aktom propiše sve aktivnosti u vezi sa naplatom i transferom prihoda od konzularnih usluga i drugih prihoda, uključujući vođenje internih evidencija i način izvještavanja.	P
13	Potrebno je okončati aktivnosti na sačinjavanju analize svih potraživanja od zaposlenih (sadašnjih i bivših) te u saradnji sa Pravnom službom preduzeti konkretne mjere u cilju naplate istih.	P
14	Ministarstvo je dužno sve finansijske transakcije evidentirati u skladu s Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH.	N
15	Ministarstvo je dužno definisati procedure i način naplate i povrata svojih potraživanja, a sve u cilju zaštite javnih sredstava te prevencije ovakvih pojava.	P
16	Potrebno je da Ministarstvo sačini analizu dokumentovanosti, strukture i ročnosti potraživanja te provede neophodna knjiženja u cilju iskazivanja tačnih bilansnih pozicija u finansijskim izvještajima.	P
17	Potrebno je, u saradnji s Ministarstvom finansija i trezora BiH, utvrditi način evidentiranja izdataka po osnovu plaća i naknada zaposlenih iz Ministarstva sigurnosti BiH koji su privremeno sa radnopravnim statusom u ovom Ministarstvu.	N
18	Potrebno je da Ministarstvo, u saradnji sa Ministarstvom finansija i trezora BiH, riješi pitanje salda na kontu razgraničenih prihoda (kursne razlike).	P
19	Ministarstvo treba sve nekretnine koje su dodijeljene Bosni i Hercegovini u postupku sukcesije imovine bivše SFR Jugoslavije evidentirati u poslovne knjige Ministarstva.	N
20	Za sve viškove sredstava utvrđene popisom potrebno je utvrditi vrijednost i iste evidentirati u poslovne knjige.	N
21	Potrebno je da Ministarstvo, prilikom evidentiranja transakcija i knjigovodstvenih promjena u Glavnoj knjizi, osigura potpuno poštovanje računovodstvenih pravila i načela kako bi iskazana salda na bilansnim pozicijama bila tačna i odražavala stvarno stanje.	P
22	Ministarstvo treba voditi računa da stavke knjižene na kontima razgraničenih rashoda trebaju biti zatvorene u toku godine, inače se evidentiraju kao vanredni prihodi institucija BiH.	P
23	Ministarstvo treba okončati aktivnosti na usaglašavanju stvarnog i knjigovodstvenog stanja sredstava i obaveza shodno donesenim odlukama rukovodstva nakon popisa i utvrđenim rokovima, kako bi popis sredstava i obaveza za sljedeću godinu bio proveden u skladu s važećim propisima i bio efikasan i svrsishodan.	P
24	Ministarstvo je obavezno upražnjene pozicije, posebno rukovodećih državnih službenika, popuniti u skladu sa Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH.	P
25	Preporučujemo Ministarstvu donošenje internog pravilnika kojim bi se definisali jasni i transparentni kriteriji za napredovanje i interno premještanje zaposlenih.	P
26	Ministarstvo treba osigurati da se ugovori o djelu zaključuju samo u izuzetnim slučajevima i to za poslove koji su privremenog karaktera i koji se ne mogu smatrati poslovima sistematizovanih radnih mjesta.	P
27	Ministarstvo je dužno postupke nabavki pokretati i provoditi u skladu s Planom nabavki i utvrđenom dinamikom kako bi isti bili okončani prije isteka prethodnih ugovora.	P

Br. prep.	Tekst preporuke	Status preporuke
28	Ministarstvo je nakon zaključenja ugovora sa odabranim ponuđačem obavezno provesti sve potrebne propisane procedure oko obavještanja o dodjeli ugovora i izvještaja o postupku javne nabavke.	N
29	Ministarstvo treba provesti proceduru nabavke usluga interneta i zanoviti stare ugovore.	P
30	Nabavke u DKP-ima trebaju biti realizovane u skladu s važećim propisima koji regulišu oblast nabavki.	N
31	Ministarstvo je dužno pratiti realizaciju okvirnih sporazuma/ugovora u pogledu isteka ugovora i pravovremenog pokretanja novih procedura javnih nabavki te kontrole fakturisanih cijena.	N
32	Ministarstvo treba, posebno u uslovima kada značajan broj DKP-a nema svoju web-stranicu, uspostaviti mehanizam za efikasno ažuriranje podataka i unapređenje sistema objave podataka na web-stranici.	P
33	Preporučujemo Ministarstvu da, kod angažmana stranih državljana u DKP-ima, ima u vidu i zakonske odredbe iz oblasti radnog prava zemlje domaćina te izbjegne moguće sudske sporove pred stranim sudovima.	P

Status: N-nova, P-ponovljena⁶

⁶ Nerealizovane preporuke iz prethodnog perioda su, nakon utvrđenog činjeničnog stanja, ponovljene.

IV IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI

1. PREDMET I CILJ REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Ministarstva za 2023. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija s relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj je da se izrazi mišljenje o tome jesu li finansijski izvještaji pouzdani i odražavaju li bilansi u cijelosti rezultate poslovanja. Također, cilj revizije je da procijeni da li rukovodstvo institucije primjenjuje zakone i propise i da li koristi sredstva za odgovarajuće namjene, te da ocijeni finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkciju interne revizije.

S obzirom na to da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

2. OCJENA REALIZACIJE PREPORUKA IZ PRETHODNIH IZVJEŠTAJA

U prethodnom Izvještaju o obavljenj reviziji finansijskoj reviziji Ministarstva (za 2022. godinu) Ured za reviziju izrazio je mišljenja i to:

- mišljenje sa rezervom o finansijskim izvještajima i
- mišljenje sa rezervom o usklađenosti poslovanja sa skretanjem pažnje na:
 - *neusklađenost Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta s odlukama Vijeća ministara BiH,*
 - *to da sistem finansijskog upravljanja i kontrole nije uspostavljen u skladu sa zakonskom legislativom,*
 - *realizaciju određenih kategorija izdataka s aspekta transparentnosti i namjenske upotrebe javnih sredstava (službena vozila, putni troškovi i troškovi reprezentacije),*
 - *neefikasnost u realizaciji višegodišnjih kapitalnih ulaganja,*
 - *nedostatke kod procesa transfera konzularnih prihoda,*
 - *nedostatke i slabosti u provođenju postupaka javnih nabavki,*
 - *sudske sporove i potencijalne obaveze po osnovu istih.*

U Izvještaju za 2022. godinu je dato 46 preporuka u cilju otklanjanja uočenih nepravilnosti, nedostataka i slabosti. Preporuke iz izvještaja prethodnih godina (devet preporuka) čija je realizacija bila u toku nisu ponovljene u Izvještaju za 2022. godinu, ali se njihova realizacija, kao i realizacija preporuka koje nisu mogle biti ocijenjene, kontinuirano prati. Utvrdili smo da je Ministarstvo u 2023. godini od ukupno 55 prethodno datih preporuka, realizovalo 14, nije realizovalo 22, dok je realizacija 19 preporuka u toku.

U narednoj tabeli prikazan je pregled ocjene realizacije prethodno datih preporuka.

Tabela 2. Detaljan pregled ocjene realizacije preporuka datih u 2022. godini

Br. prep.	Ocjena realizacije preporuke	Status
1	Ministarstvo je tokom 2023. godine sačinilo novi Prijedlog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji kojim je obuhvatilo i nove DKP-ove u skladu s odlukama Predsjedništva BiH i isti uputilo u proceduru pribavljanja neophodnih mišljenja nadležnih institucija.	
2	Ministarstvo je provodilo određene aktivnosti na uspostavljanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole, ali ne u dovoljnoj mjeri i na planski i sistematičan način predviđen propisima ⁷ , ali i potrebama, s obzirom na složenu organizacionu strukturu i značajne slabosti sistema internih kontrola konstatovane u prethodnom periodu.	
3	Poslove sekretara i dva pomoćnika ministra su i tokom 2023. godine obavljali državni službenici na osnovu ovlaštenja jer su konkursne procedure poništene. Pozicije šefova odsjeka za finansije i za pravne, kadrovske i prevodilačke poslove popunjene su u skladu s važećim propisima, a izvršeni su i interni premještaji državnih službenika u Odsjeku za finansije u cilju jačanja internih kontrola u ovom segmentu poslovanja.	
4	Rješenjem o ovlaštenju lica za upotrebu faksimila ministra je definisano da se faksimil koristi u skladu s Uputstvom o načinu vršenja uredskog poslovanja u institucijama BiH, ali tokom godine nije se u potpunosti postupalo na propisani način.	
5	Ministarstvo je sačinilo Plan integriteta na koji je Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije 19.3.2024. godine dala mišljenje da je isti usaglašen sa Pravilima za izradu i provođenje planova integriteta u institucijama BiH te sugerisala Ministarstvu da u narednom periodu osigura nadzor nad provođenjem mjera iz usvojenog Plana integriteta.	
6	Tokom godine je bilo kašnjenja u dostavljanju dokumentacije iz DKP-a na knjiženje, ali nisu konstatovani slučajevi kašnjenja na kraju godine koji bi imali odraza na iskazane rashode Ministarstva.	
7	Nisu donesene interne procedure stvaranja obaveza.	
8	Ministarstvo je raskinulo Ugovor o fizičkom osiguranju objekta u Braziliji koji je zaključen krajem 2022. godine sa datumom 9.5.2023. godine.	
9	Ministarstvo je nastavilo isplaćivati naknade za prekovremeni rad te nismo uočili slučajeve da je korištena preraspodjela radnog vremena.	
10	Ministarstvo je, u smislu načela racionalnosti, dokumentovalo svrhu i namjenu korištenja javnih sredstava, međutim još uvijek ima prostora za unapređenje procesa planiranja službenih putovanja.	
11	Izvještaji o službenim putovanjima su detaljniji te sadrže osnovne informacije o svrsi i datumu trajanja putovanja, a uz putne naloge se prilažu pozivi organizatora, agende, avio-karte te svi pripadajući troškovi koji predstavljaju osnov za obračun putnog naloga.	
12	Ministarstvo još uvijek nije uspostavilo evidencije o upotrebi vozila i praćenju troškova, na osnovu kojih se može pouzdano utvrditi namjenska kontrola korištenja vozila.	
13	U testiranom uzorku nismo konstatovali slučajeve stvaranja obaveza suprotno odredbama Zakona o finansiranju i stvaranja obaveza po osnovu otvaranja novih DKP-ova.	
14	Troškovi lizinga vozila evidentirani su na odgovarajućem kontu.	

⁷ Način uspostavljanja sistema finansijskog upravljanja i kontrole, koji se zasniva na upravljanju rizicima i pruža razumno uvjerenje da će ciljevi institucije biti ostvareni na pravilan, ekonomičan, efikasan i efektivan način, detaljnije je opisano u Priručniku za finansijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH.

Br. prep.	Ocjena realizacije preporuke	Status
15	Ministarstvo je, na traženu saglasnost za produženje ugovora o lizingu, dobilo odgovor Ministarstva finansija i trezora BiH da ono nema obavezu davanja tražene saglasnosti.	
16	Kod troškova reprezentacije smo konstatovali slučajeve u kojima uz troškove reprezentacije nije navedeno obrazloženje ili je ono šturo napisano, iako u manjem obimu u odnosu na prethodnu godinu.	
17	Ministarstvo kontinuirano analizira način poboljšanja zdravstvene zaštite zaposlenih u DKP-ima i u slučajevima podnošenja zahtjeva za priznavanje troškova cijeni konkretnu situaciju.	
18	Kapitalni izdaci ni u 2023. godini nisu realizovani u skladu s odobrenom namjenskom strukturom.	
19	Na osnovu evidencija Ministarstva može se zaključiti da pojedini DKP-ovi i dalje ne vrše redovan transfer naplaćenih konzularnih taksi, a kontrola stanja novčanih sredstava se vrši jedino prilikom dostavljanja dokumentacije, odnosno izvoda iz DKP-a.	
20	Iako je Ministarstvo u 2023. godini dostavljalo Ministarstvu finansija i trezora BiH za svaki kvartal tabelarne preglede o naplaćenim i transferisanim prihodima, Ministarstvo nije preduzelo aktivnosti na spravljenju izvršenih uplata i evidentiranih prihoda s Ministarstvom finansija i trezora kako je propisano važećom Instrukcijom.	
21	Ministarstvo nije donijelo jedinstveni interni akt u vezi s naplatom i transferom prihoda od konzularnih usluga i drugih prihoda, uključujući vođenje internih evidencija i način izvještavanja.	
22	Spravnjena su stanja po svim redovnim i konzularnim računima, a stanje sredstava koja nisu potvrđena popisom su manja u odnosu na prošlu godinu.	
23	Ministarstvo je u 2023. godini preduzimalo određene aktivnosti u cilju utvrđivanja potraživanja po svim osnovama od zaposlenih te opravdanosti i mogućnosti naplate istih, međutim te aktivnosti nisu još uvijek okončane.	
24	Izuzev procedura definisanih postojećima internim aktima (pravilnicima, uputstvima, instrukcijama i sl.) nije nam prezentovano da je Ministarstvo donosilo druge procedure.	
25	Ministarstvo nije sačinilo analizu dokumentovanosti i ročnosti potraživanja te provelo neophodna knjiženja u cilju tačnog iskazivanja pozicije potraživanja u finansijskim izvještajima.	
26	Na kontima razgraničenih prihoda od kursnih razlika i dalje su salda koja popisna komisija nije potvrdila kao ispravna već je konstatovala da je iste potrebno u saradnji sa Ministarstvom finansija i trezora isknjižiti iz bilansne evidencije.	
27	Ni u 2023. godini nije osigurano poštivanje računovodstvenih pravila i načela te iskazana salda ne odražavaju stvarno stanje obaveza.	
28	Na kontu razgraničenih rashoda nisu zatvorena salda iz prethodnih godina koja se, po računovodstvenim principima, zatvaraju u toku godine, niti je popisom konstatovano na šta se taj saldo odnosi.	
29	Uvidom u sistem utvrdili smo da je u knjigu ulaznih faktura dodata kolona u koju se upisuju podaci o datumu fakture te ista sadrži sve fakture koje se odnose na tekuću godinu.	
30	U Ministarstvu se vode evidencije o raspoloživom stanju stikera viza i putnih isprava, a i popisne komisije su poduzele aktivnosti na konstatovanju da li stvarno stanje odgovara stanju po popisu, uz traženje naknadih podataka od DKP-ova koliko je bilo početno stanje, koliko je zaduženo i izdato stikera i viza.	
31	Ponovo smo konstatovali da popisom nisu obuhvaćena sva stalna sredstva- svi objekti u vlasništvu BiH prema evidencijama Odjela za nekretnine te da popisom potraživanja nisu utvrđena stvarna stanja potraživanja tako da isti nije izvršen u cjelosti u skladu s važećim propisima te nije postignuta svrha popisa.	

Br. prep.	Ocjena realizacije preporuke	Status
32	Ministarstvo je u 2024. godini započelo s unosom podataka o zaposlenima u aplikaciju koja je razvijena u toku 2023. godine.	
33	U odnosu na prethodnu godinu smanjen je broj angažovanih putem ugovora o radu na određeno vrijeme bez provođenja konkursne procedure, a slučajevi angažovanja bez konkursa su uglavnom bili u periodu kada su raspisani javni oglasi za zapošljavanje.	
34	Radna mjesta sekretara i pomoćnika ministra nisu popunjena jer su poništene konkursne procedure, a poslovi su obavljani na osnovu ovlaštenja datih državnim službenicima.	
35	Na osnovu rješenja iz 2022. godine dva zaposlena sa srednjom stručnom spremom su nastavila obavljati poslove visoke stručne spreme, a u 2023. godini nije bilo novih slučajeva ovakvog raspoređivanja.	
36	Nije donesen interni pravilnik kojim bi se definisali jasni i transparentni kriteriji za napredovanje i interno premještanje zaposlenih, čeka se usvajanje novog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji.	
37	Za 2023. godinu nije sačinjena lista upražnjenih radnih mjesta, ali su nam prezentovani pozivi za iskazivanje interesa za odlazak na rad u DKP koji se dostavlja svim zaposlenim elektronskim sredstvima komunikacije.	
38	Ministarstvo je i u 2023. godini nastavilo s praksom angažovanja vanjskih saradnika u sjedištu putem ugovora o djelu u kontinuitetu za obavljanje redovnih poslova iz djelokruga Ministarstva.	
39	Ministarstvo je većinu nabavki provodilo u skladu s planom, ali pojedine nabavke nisu pokrenute, dok su pojedine nabavke pokrenute sa kašnjenjem ili su kasno planirane. Procedura nabavke avio-karata nije okončana prije isteka važećeg ugovora, a procedura servisiranja vozila nije pokrenuta prije isteka važećeg ugovora.	
40	Ministarstvo je objavljivalo odluke o izboru najpovoljnijeg ponuđača na svojoj web-stranici.	
41	U proceduri za nabavku usluge zdravstvenog osiguranja osiguran je prevod ključnih dokumenata iz tenderske dokumentacije (dokumentacija iz ponude).	
42	Ministarstvo je izvršilo nabavku stikera i viza uz izuzeće od primjene Zakona o javnim nabavkama, s obzirom na to da je došlo do izmjene Zakona o strancima u 2023. godini u pogledu tehničke specifikacije obrasca naljepnice vize koji se označavaju se odgovarajućim stepenom tajnosti u skladu s propisima iz oblasti zaštite tajnih podataka.	
43	Prilikom nabavke vozila nismo uočili slučajeve preferiranja u pogledu tehničke specifikacije traženih vozila.	
44	Ministarstvo nije provelo proceduru nabavke interneta, a izdaci se realizuju na osnovu starih ugovora.	
45	Još uvijek nisu uspostavljene web-stranice u velikom broju DKP-ova.	
46	Nije bilo promjena u načinu angažovanja lokalnog osoblja zemlje prijema, a ranije pokrenuti sudski sporovi po tužbama zaposlenih u DKP-ima su okončani na teret Ministarstva.	

Tabela 2a. Detaljan pregled ocjene realizacije preporuka datih u ranijim godinama

Br. prep.	Preporuke iz prethodnih izvještaja	Status
2/2021	Ministarstvo je tokom 2022. godine preduzelo aktivnosti na analiziranju prakse u drugim zemljama u vezi donošenja pravila ponašanja diplomata i drugih zaposlenih u službi vanjskih poslova, ali iste još uvijek nisu okončane.	●
4/2021	Kroz nadogradnju sistema za upravljanje dokumentima osigurano je povezivanje DKP-ova i omogućen pregled diplomatskih aktivnosti, što je pretpostavka za unapređenje procesa izrade programa rada i izvještaja o radu.	●
9/2021	Ministarstvo je u 2023. godini realizovalo projekt nabavke objekta, međutim još uvijek nije izvršena analiza postojećeg stanja ni proaktivno djelovanje vezano za realizaciju višegodišnjih projekata.	●
12/2021	Ministarstvo je u odnosu na prethodnu godinu unaprijedilo sadržaj izvještaja o popisu stalnih sredstava.	✔
29/2021	Ministarstvo u saradnji sa svojim zakonskim zastupnikom, preduzima potrebne pravne radnje i lijekove u cilju zaštite imovinsko-pravnih interesa Bosne i Hercegovine.	●
11/2020	Sadržaj bilješki uz finansijske izvještaje, u cilju detaljnijeg izvještavanja o bitnim promjenama tokom godine i stanju imovine i obaveza Ministarstva na 31.12. tekuće godine, je unaprijeđen, ali se u dijelu bilansnih pozicija može dodatno unaprijediti.	●
19/2020	Na nivou Ministarstva se ne vodi evidencija kako svaki pojedinačni DKP postupa, ali je Ministarstvo utvrdilo da se pojedini DKP-ovi ne pridržavaju Instrukcije vezano za plaćanje bankarske provizije, te je krajem godine upućen dopis prema DKP mreži uz upozorenje da su dužni da se pridržavaju instrukcije i da izvrše prijenos sredstava.	●
21/2020	Ministarstvo je kontaktiralo Ministarstvo finansija i trezora koje je obaviješteno da se određene aktivnosti preduzimaju na inicijativu i nosioca tih aktivnosti, tj. Centralne banke BiH da se uvede sistem deviznog plaćanja SEPA za zemlje regiona.	●
37/2020	Ministarstvo je dosljedno primjenjivalo odredbe zaključenog sporazuma tako da su ponuđene tri opcije na način kako je definirano okvirnim sporazumom.	✔

Status: ✔ realizovana preporuka⁸, ● preporuka čija je realizacija u toku⁹, ✘ nerealizovana preporuka¹⁰, ① preporuka koja nije mogla biti ocijenjena u revidiranom periodu¹¹.

3. DJELOKRUG, ORGANIZACIJA I RUKOVOĐENJE

Ministarstvo je osnovano Zakonom o ministarstvima i drugim organima uprave Bosne i Hercegovine¹² kojim su utvrđene njegove nadležnosti. Ministarstvom rukovode ministar i zamjenik ministra koji su imenovani 26. 1. 2023. godine.

Poslovi iz nadležnosti Ministarstva se obavljaju u okviru osnovnih organizacionih jedinica u sjedištu u Sarajevu i u okviru diplomatsko-konzularnih predstavništava (DKP) u inostranstvu (ambasade, stalne misije pri međunarodnim organizacijama i generalni konzulati). Unutrašnja organizacija Ministarstva je definisana Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji iz

⁸ Realizovane su aktivnosti navedene u preporuci.

⁹ U toku je realizacija aktivnosti, te stoga u ovom Izvještaju nije data nova preporuka, ali je dat opis stanja i provedenih aktivnosti.

¹⁰ Nisu preduzimane aktivnosti na realizaciji preporuke, te je stoga u ovom Izvještaju ponovljena preporuka za predmetni proces.

¹¹ Preporuka nije mogla biti ocijenjena u ovom ciklusu revizije, ali će biti ocijenjena kad se za to steknu uslovi.

¹² Službeni glasnik BiH broj: 05/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09.

2013. godine i njegovim izmjenama iz 2018. godine. Ovim Pravilnikom je utvrđen broj od 658 izvršilaca, od kojih je 288 u sjedištu, a 370 izvršilaca u 56 DKP-a u inostranstvu.

Prethodnih godina smo konstatovali da navedeni Pravilnik nije usklađen sa Odlukom o principima za utvrđivanje unutrašnje organizacije organa uprave BiH¹³ i Odlukom o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH¹⁴. Naime, institucije Bosne i Hercegovine su bile u obavezi da do kraja aprila 2014. godine usklade pravilnike o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta s odredbama Odluke o principima za utvrđivanje unutrašnje organizacije organa uprave BiH i Odluke o razvrstavanju radnih mjesta i kriterijima za opis poslova radnih mjesta u institucijama BiH¹⁵.

Također, pomenuti pravilnik nije usaglašen ni sa odlukama Predsjedništva BiH iz 2019., 2020. i 2021. godine¹⁶ o otvaranju novih 10 DKP-ova, na osnovu kojih je u 2022. godini Ministarstvo dostavilo Vijeću ministara BiH Prijedlog izmjena i dopuna važećeg Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji u cilju stvaranja uslova za otvaranje pomenutih DKP-ova. Kako navedeni prijedlog Vijeće ministara BiH nije razmatralo, Ministarstvo je izvijestilo Predsjedništvo BiH o aktivnostima preduzetim u cilju ispunjavanja svih zakonskih procedura za otvaranje DKP-ova.

Predsjedništvo BiH je u junu 2023. godine donijelo Zaključak da Vijeće ministara BiH nastavi aktivnosti na hitnom usvajanju Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva kako bi se ispunile sve zakonske pretpostavke i stekli uslovi za rad DKP-ova u skladu s pomenutim odlukama Predsjedništva BiH te utvrdi odgovornost zbog neusvajanja istog, kao i da Ministarstvo ubrza procedure za otvaranje ambasada BiH u Republici Azerbejdžan, Slovačkoj Republici i Republici Albaniji i počasnih konzulata u Rijeci i Novom Pazaru.

Vijeće ministara BiH je u julu 2023. godine zadužilo Ministarstvo da postupi po Zaključku Predsjedništva te da izradi informaciju i dostavi je Vijeću ministara BiH na prethodno razmatranje i eventualno usvajanje prije dostave Predsjedništvu BiH. Informaciju o postupanju po navedenom zaključku Predsjedništva BiH u vezi s procedurom usvajanja novog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Ministarstvo je dostavilo Predsjedništvu BiH u martu 2024. godine.

Ministarstvo je tokom 2023. godine sačinilo novi Prijedlog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji kojim je obuhvatilo i nove DKP-ove u skladu s odlukama Predsjedništva BiH i isti uputilo u proceduru pribavljanja neophodnih mišljenja nadležnih institucija. Osigurano je mišljenje nadležne komisije Ministarstva pravde za opise poslova radnih mjesta, mišljenja Ureda za zakonodavstvo, Centralne harmonizacijske jedinice Ministarstva finansija i trezora BiH i Ministarstva finansija i trezora BiH. Na dostavljeni Prijedlog pravilnika upućen 21.11.2023. godine Ministarstvu pravde BiH nije dostavljeno mišljenje do polovine maja 2024. godine i pored urgencije Ministarstva od 20.2.2024. godine.

¹³ Službeni glasnik BiH, broj 30/13

¹⁴ Službeni glasnik BiH, br. 30/13, 67/15 i 51/18

¹⁵ Službeni glasnik BiH, broj 30/13

¹⁶ Odluke Predsjedništva BiH od 19.06.2019., 24.09.2020. i 11.03.2021. godine o otvaranju, odnosno pokretanju postupka za otvaranje generalnih konzulata Bosne i Hercegovine u Republici Hrvatskoj (Rijeka) i Republici Srbiji (Novi Pazar), ambasada Bosne i Hercegovine u Republici Albaniji (Tirana), Republici Azerbejdžan (Baku), Republici Tunis (Tunis), Republici Keniji (Nairobi), Slovačkoj Republici (Bratislava), Federativnoj Republici Brazil (Brasilija), Narodnoj Demokratskoj Republici Alžir (Alžir) i Kraljevini Maroko (Rabat).

Shodno navedenom ocijenili smo da Ministarstvo preduzima aktivnosti na donošenju novog pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji u skladu s važećim odlukama Vijeća ministara BiH i preporukom iz prethodne godine (redni broj 1 u Tabeli 2), a aktivnosti na konačnoj implementaciji preporuke će biti predmet praćenja u narednom periodu.

Ministarstvo nije u potpunosti osiguralo da se u punom kapacitetu obavljaju poslovi gdje postoje značajni rizici u poslovanju, jer nisu popunjena radna mjesta sekretara i dva pomoćnika, mada su za neke od pozicija raspisani konkursi (opširnije u tački 7.2 Izvještaja). Radna mjesta šefa Odsjeka za finansije i šefa Odsjeka za pravne, kadrovske i prevodilačke poslove popunjena su u toku godine te su izvršeni interni premještanji državnih službenika u Odsjeku za finansije u cilju jačanja internih kontrola u ovom segmentu poslovanja.

Shodno navedenom, a u vezi s preporukom iz prethodne godine da Ministarstvo osigura da se na poslovima gdje postoje značajni rizici poslovanja zaposle kompetentna lica u punom kapacitetu i kontinuitetu (redni broj 3 u Tabeli 2), cijenimo da Ministarstvo preduzima aktivnosti koje će biti predmet praćenja i u narednom periodu.

Ministarstvo primjenjuje Kodeks ponašanja Agencije za državnu službu BiH koji nije u cijelosti prilagođen potrebama i djelatnosti Ministarstva koja uključuje i diplomatsko predstavljanje. S obzirom na rizike koji se mogu javiti u postupanjima koja nisu predviđena okvirom državne službe, Ministarstvo je prethodne godine analiziralo prakse u drugim zemljama u vezi donošenja pravila ponašanja diplomata i drugih zaposlenih u službi vanjskih poslova. Nije bilo značajnijih aktivnosti u toku 2023. godine jer se očekivalo usvajanje zakona o vanjskim poslovima koji bi trebao predstavljati polaznu osnovu za donošenje pravila ponašanja diplomata.

Na osnovu navedenog ocijenili smo da Ministarstvo preduzima aktivnosti na realizaciji preporuke iz prethodnog perioda (preporuka broj 2/2021 u Tabeli 2a) u vezi s donošenjem pravila ponašanja diplomata te će ista biti predmet daljeg praćenja do konačne realizacije.

3.1. Aktivnosti iz okvira nadležnosti

Program rada za 2023. godinu, koji je Ministarstvo dostavilo Generalnom sekretarijatu Vijeća ministara BiH u formi prijedloga, usvojen je u martu 2023. godine.

Do okončanja revizije (polovina maja 2024. godine) je kroz nadogradnju sistema za upravljanje dokumentima (OWIS) osigurano povezivanje DKP-a i omogućen pregled diplomatskih aktivnosti, što je pretpostavka za unapređenje procesa izrade programa rada i izvještaja o radu DKP mreže, praćenje realizovanih aktivnosti DKP mreže i komparacija sa njihovim programom rada.

Imajući u vidu navedeno ocijenili smo da Ministarstvo preduzima aktivnosti na unapređenju procesa izrade programa rada i izvještaja o radu i aktivnostima DKP-ova i Ministarstva u cjelini shodno datoj preporuci iz prethodne godine (preporuka broj 4/2021 u Tabeli 2a), a što će biti predmetom praćenja u narednom periodu do konačne realizacije.

Zakon o vanjskim poslovima: U ranijim izvještajima smo ukazali na činjenicu da nepostojanje zakona o vanjskim poslovima ostavlja prostor za improvizaciju, subjektivno/diskreciono odlučivanje i ad hoc postupanje u različitim situacijama, što nije dobra praksa u javnom sektoru i u najvećoj mjeri se negativno odražava na poslovanje Ministarstva. Vijeće ministara BiH je u maju 2023. godine uputilo u parlamentarnu proceduru Prijedlog zakona o vanjskim poslovima koji Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH na sjednici u oktobru 2023. godine nije usvojio. Ministarstvo nije imalo dodatnih zahtjeva po navedenom pitanju.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Ministarstvo je odgovorno za kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima.

Finansijsko upravljanje i kontrola

Uspostavljanje i razvoj sistema finansijskog upravljanja i kontrole obaveza je svih institucija BiH u skladu sa Zakonom o finansiranju institucija BiH¹⁷, definisano kao sveobuhvatan sistem politika, procedura i aktivnosti koji uspostavlja i za koji je odgovoran rukovodilac institucije.

Ministarstvo je u tekućoj godini provodilo određene aktivnosti na uspostavljanju sistema finansijskog upravljanja i kontrole, ali ne u dovoljnoj mjeri i na planski i sistematičan način predviđen propisima¹⁸, ali i potrebama s obzirom na složenu organizacionu strukturu i značajne slabosti sistema internih kontrola konstatovane u prethodnom periodu. Prije svega, Ministarstvo nije donijelo godišnji plan za uspostavljanje i unapređenje sistema internih finansijskih kontrola za 2023. godinu, niti je radna grupa koju čine sekretar Ministarstva i rukovodioci sektora i drugih organizacionih jedinica¹⁹ izvještavala rukovodstvo Ministarstva o provedenim aktivnostima na unapređenju sistema finansijskog upravljanja i kontrole. Budući da u periodu obavljanja revizije aplikacija u kojoj se vrši unos i ažuriranje mape procesa i registra rizika (PIFC aplikacija u nadležnosti Centralne harmonizacijske jedinice Ministarstva finansija i trezora BiH) nije funkcionisala, usmeno nam je prezentovano da su mape procesa i rizici utvrđeni prethodnih godina uneseni u aplikaciju i da su u 2023. godini djelimično ažurirani te dodati novi procesi.

Ministarstvo je sačinilo i dostavilo Centralnoj harmonizacijskoj jedinici Godišnji izvještaj o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole za 2023. godinu. Uvidom u navedeni izvještaj o samoprocjeni sistema finansijskog upravljanja i kontrole konstatovali smo da postoji prostor za unapređenje u svim COSO komponentama, naročito u segmentu upravljanja rizicima (nije uspostavljen sistem izvještavanja o najznačajnijim rizicima, izrada registra rizika je u toku, nisu jasno definisane mjere za umanj enje rizika, niti se prati njihovo provođenje), segmentu kontrolnih aktivnosti (nije osigurana primjena načela razdvajanja dužnosti u IT sistemima zbog nedostatka ljudskih resursa, nisu ažurirane šifre za unos u ISFU sistem prema stvarnom stanju lica koja rade na sistemu), informacija i komunikacija (ne postoji centralizovana evidencija svih potpisanih ugovora i ugovornih obaveza) te praćenja i procjene sistema (ne prati se

¹⁷ Službeni glasnik BiH, broj 61/04, 49/09, 42/12, 87/12, 32/13 i 38/22

¹⁸ Način uspostavljanja sistema finansijskog upravljanja i kontrole, koji se zasniva na upravljanju rizicima i pruža razumno uvjerenje da će ciljevi institucije biti ostvareni na pravilan, ekonomičan, efikasan i efektivan način, detaljnije je opisano u Priručniku za finansijsko upravljanje i kontrolu i Smjernicama za provođenje procesa upravljanja rizicima u institucijama BiH

¹⁹ Rješenje o formiranju Stručne radne grupe za uspostavljanje i razvoju finansijskog upravljanja i kontrole od 16.08.2021. godine

provođenje planiranih mjera).

PREPORUKA 1

Rukovodstvo Ministarstva je dužno planski i sistematično raditi na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole u skladu s važećim zakonskim i podzakonskim propisima.

Funkcionisanje sistema internih kontrola

Sistem internih kontrola u Ministarstvu još uvijek nije uspostavljen na zadovoljavajućem nivou jer su i u toku 2023. godine konstatovani nedostaci i slabosti u procesima koji su obuhvaćeni revizijom. Osim već spomenutih nedostataka u vezi s organizacionom strukturom, nedostaci i slabosti su još uvijek prisutni kod planiranja i izvršenja budžeta, zapošljavanja i angažovanja lica, popisa sredstava i obaveza, javnih nabavki, naplate potraživanja, transferisanja naplaćenih prihoda i primitaka, upotrebe službenih vozila i drugih procesa, što je detaljno opisano u pojedinačnim tačkama Izvještaja. Većina nedostataka i nepravilnosti se ponavlja već duži niz godina, a aktivnosti koje je Ministarstvo pokrenulo u pojedinim procesima još nisu okončane ili iste nisu uticale na krajnji rezultat (npr. popis potraživanja).

Kada je riječ o internima pravilima i procedurama kao mehanizmima za umanjenje rizika, u toku godine su se donosile određene instrukcije za postupanje u datim okolnostima, preduzete su aktivnosti u vezi s ažuriranjem određenih internih pravila i donošenjem procedura stvaranja i evidentiranja obaveza, ali uglavnom su na snazi procedure, uputstva i instrukcije donesene prethodnih godina. Nedostaju sveobuhvatna pravila i procedure za značajne procese u dijelu materijalno-finansijskog poslovanja kao što su procedure planiranja budžeta, procedure za proces obračuna i isplate plaća i naknada, proces naplate i transfera prihoda, kontrolu i upravljanje novčanim sredstvima, način usaglašavanja stanja žiro računa evidentiranih u glavnoj knjizi i stanja koji se vodi u bankama (konfirmacija), pisane procedure za poslovanje u vanrednim situacijama, načinu izvještavanja rukovodstva DKP-ova za koje se dokumentacija knjiži u sjedištu, pravila za korištenje i evidentiranje čekova koji se koriste za plaćanje u pojedinim DKP-ovima, način utvrđivanja početne vrijednosti vozila čija prodaja se vrši u DKP-ima.

Pored navedenog, utvrdili smo da postoji niz internih akata Ministarstva koja se u formi instrukcija, obavještenja ili uputstava dostavljaju DKP-ovima, a da pri tom pojedini DKP-ovi ne znaju za postojanje navedenih akata.

Ministarstvo tokom godine nije utvrdilo interne procedure stvaranja obaveza kojima se utvrđuju postupci, procedure i odgovorne osobe za unos i odobravanje obaveza Ministarstva kako je propisano odredbama člana 22. Zakona o budžetu za 2023. godinu. U praksi su se prilikom odobravanja obaveza i drugih akata primjenjivale odluke o prijenosu ovlaštenja za potpisivanje pojedinih dokumenata i akata u Ministarstvu²⁰ i odluka o postupku i načinu potpisivanja pojedinih dokumenata i akata i prijenosu ovlaštenja u Ministarstvu²¹, međutim ista se ne može smatrati procedurom u smislu odredbi Zakona o budžetu jer istom nije detaljno utvrđena procedura stvaranja i odobravanja obaveza.

²⁰ Odluka broj 01-02-2-17531.22 od 6.5.2022. godine i Odluka o izmjeni odluke broj 01-02-2-17531-1/22 od 16.5.2022. godine

²¹ Odluka broj 01-02-2-17531-2/23 od 22.12.2023. godine kojom su prethodne odluke (01-02-2-17531.22 i 01-02-2-17531-1/22) stavljene van snage

PREPORUKA 2

Ministarstvo je dužno utvrditi interne procedure stvaranja obaveza kojima se utvrđuju postupci, procedure i odgovorna lica za unos i odobravanje obaveza Ministarstva kako je propisano odredbama Zakona o budžetu u cilju uspostavljanja efikasnog procesa planiranja i izvršenja budžeta.

Upotreba faksimila

U rješenju o ovlaštenju lica za upotrebu faksimila ministra je navedeno da se faksimil koristi u skladu s Uputstvom o načinu vršenja uredskog poslovanja u institucijama BiH²² i Odlukom o prijenosu ovlaštenja za potpisivanje pojedinih dokumenata i akata u Ministarstvu od 6.5.2022. godine te internim aktima Ministarstva, kao i da se isti upotrebljava samo nakon prikupljenih parafa kako je predviđeno navedenom Odlukom o prijenosu ovlaštenja i odobrenja (parafa) od strane šefa Kabineta ministra.

Članom 66. Uputstva o načinu vršenja uredskog poslovanja u institucijama BiH propisan je način evidentiranja upotrebe faksimila. Naime, stavom 5. navedenog člana propisano je da prilikom svake upotrebe faksimila na službenom aktu lice ovlašteno za upotrebu faksimila, pored faksimila, upisuje i redni broj iz Knjige upotrebe faksimila, dok je stavom (6) propisano da na primjerku službenog akta koji ostaje u instituciji lice ovlašteno za upotrebu faksimila stavlja svoj paraf i napomenu da je na akt stavljen faksimil.

Pregledom akata koji su ovjereni faksimilom ministra, a odnose se na revidirane procese u Ministarstvu, uočili smo da do prethodne revizije na njima nije upisan redni broj iz Knjige upotrebe faksimila, kako je propisano članom 66. Uputstva o načinu vršenja uredskog poslovanja u institucijama BiH. Ipak, u završnoj reviziji smo konstatovali da se postupilo po našim preporukama i počelo s evidentiranjem na propisani način.

Na osnovu prethodno iznesenog konstatovali smo da Ministarstvo preduzima aktivnosti na realizaciji preporuke vezane za osiguranje jasnih i preciznih procedura za upotrebu faksimila (redni broj 4 u Tabeli 2) i iste će biti predmetom praćenja i u narednom periodu.

Uredsko poslovanje

Osim nedostataka u funkcionisanju sistema internih kontrola koje se direktno odražavaju na pozicije rashoda i prihoda i bilansne pozicije, konstatovali smo da postoje nedosljednosti u načinu kreiranja pojedinih dokumenata. Naime, Ministarstvo koristi sistem za upravljanje dokumentima koji omogućava pregled predmeta i izvršavanje akcija, ali smo konstatovali da se u određenom broju slučajeva dokumenti vezani za određeni proces sačinjavaju, obilježavaju i potpisuju i na tradicionalan način, ručno, bez upotrebe OWIS sistema (dakle paralelno), a po zahtjevu Kabineta ministra i mimo sistema za upravljanje dokumentima.

Smatramo da ovakav način uredskog poslovanja nije efikasan i pouzdan te nije u skladu s principima uredskog poslovanja definisanim u Odluci o uredskom poslovanju u institucijama

²² Službeni glasnik BiH, broj 30/15

BiH²³ (princip jednoobraznosti, jednostavnosti, ekonomičnosti, tačnosti). Princip jednoobraznosti podrazumijeva da se uredsko poslovanje organizuje i vrši na jednoobrazan način, princip jednostavnosti podrazumijeva da se svaka radnja obavi što jednostavnije, princip ekonomičnosti podrazumijeva da se svaka radnja vrši uz što manje korištenja vremena i sredstava, princip tačnosti podrazumijeva da se svaka radnja mora tačno i precizno obaviti i evidentirati.

PREPORUKA 3

Ministarstvo je dužno osigurati da se uredsko poslovanje vrši na jednoobrazan način.

Interna revizija

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji institucija BiH²⁴ i Odlukom o kriterijima za uspostavljanje jedinica interne revizije u institucijama BiH²⁵ Ministarstvo je uspostavilo jedinicu interne revizije u svom sastavu u toku 2021. godine i ista funkcioniše u punom kapacitetu. U skladu sa Strateškim planom i Godišnjim planom revizije za 2023. godinu Jedinica interne revizije je obavila 11 planiranih revizija.

Prevenција korupcije

Imajući u vidu značajnost i prirodu djelatnosti Ministarstva, prevenција korupcije treba biti pri samom vrhu prioriteta aktivnosti Ministarstva. U cilju preduzimanja preventivnih aktivnosti i sprečavanja mogućih oblika koruptivnih radnji, naročito u segmentima poslovanja gdje je visok rizik (zapošljavanje i upravljanje ljudskim resursima, javne nabavke, konzularno poslovanje, naplata prihoda te drugi procesi) Ministarstvu je prethodne godine preporučeno da okonča aktivnosti na izradi plana integriteta.

Ministarstvo je sačinilo Plan integriteta na koji je Agencija za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije 19.3.2024. godine dala mišljenje da je isti usaglašen s Pravilima za izradu i provođenje planova integriteta u institucijama BiH te sugerisala Ministarstvu da u narednom periodu osigura nadzor nad provođenjem mjera iz usvojenog Plana integriteta.

²³ Službeni glasnik BiH, broj 74/14

²⁴ Službeni glasnik BiH, broj 27/08 i 32/12

²⁵ Službeni glasnik BiH, broj 59/19

5. BUDŽET MINISTARSTVA ZA 2023. GODINU

Zakonom o budžetu institucija Bosne i Hercegovine i međunarodnih obaveza Bosne i Hercegovine za 2023. godinu²⁶, Ministarstvu su odobrena sredstva u ukupnom iznosu od 66.377.000 KM (tekući izdaci 64.717.000 KM i kapitalni izdaci 1.660.000 KM)²⁷.

Tokom godine izvršena su usklađivanja budžeta koja se odnose na sljedeće:

- sredstva višegodišnjih projekata prenesena iz prethodnog perioda u iznosu od 4.530.892 KM;
- sredstva namijenjena za programe posebnih namjena prenesena iz prethodnog perioda u iznosu od 6.098.403 KM;
- sredstva novčanih donacija prenesena iz prethodnog perioda u iznosu od 12.501 KM;
- sredstva za realizaciju programa posebnih namjena u iznosu od 13.669.367 KM, odobrena u toku 2023. godine iz kapitalnih primitaka od prodaje nekretnine u Njujorku;
- sredstva odobrena iz tekuće rezerve u iznosu od 1.025.000 KM.

Prema navedenom, Ministarstvo je u 2023. godini raspolagalo sredstvima u ukupnom iznosu od 91.713.163 KM.

Ministarstvo je izvršilo prestrukturisanje rashoda budžeta koje je odobrilo Ministarstvo finansija i trezora BiH u oktobru 2023. godine. Kroz prestrukturisanje rashoda u ukupnom iznosu od 1.350.000 KM smanjena su sredstva za bruto plaće i naknade koja su planirana u većem iznosu od potreba za realizovanu dinamiku zapošljavanja. Značajnija povećanja sredstava odnose se na pozicije unajmljivanja imovine i opreme (700.000 KM) i ugovorene usluge (350.000 KM). Potrebu za povećanjem sredstava na ovim pozicijama Ministarstvo je obrazložilo promjenom kursa valuta u DKP-ovima, te ostalim razlozima objektivne prirode na koje ono ne može da utiče (povećan broj članova porodice diplomata za koje se plaćaju troškovi zdravstvene zaštite u okviru ugovorenih usluga, troškovi agencijskih usluga prilikom pronalaženja stanova zaposlenim u DKP-ovima i rezidencija šefovima DKP-ova).

U Ministarstvu su i tokom 2023. godine konstatovane slabosti u procesu planiranja i izvršenja budžeta koje se odnose na veće izvršenje pojedinih analitičkih pozicija u odnosu na odobrena sredstva tokom godine, naročito u DKP-ima, te kod analitičkih pozicija koje se mogu tačno planirati (otpremnine za odlazak u penziju). Zahtjev za prestrukturisanje sredstava iz avgusta 2023. godine u iznosu od 1.500.000 KM nije potkrijepljen jasnim i preciznim obrazloženjima te ga Ministarstvo finansija i trezora BiH nije odobrilo. Korigovani zahtjev za prestrukturisanje Ministarstvo je sačinilo u manjem iznosu (1.350.000 KM) i sa odgovarajućim pregledima i obrazloženjima.

²⁶ Službeni glasnik BiH, broj 22/23

²⁷ Do usvajanja budžeta za 2023. godinu, Ministarstvo je raspolagalo sredstvima odobrenim prema Instrukciji o privremenom finansiranju institucija BiH za period januar - mart 2023. godine, broj: 05-16-2-8338-2/22 od 28.12.2022. godine, koju je donio ministar finansija i trezora Bosne i Hercegovine.

6. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Ministarstvo je sačinilo Godišnji finansijski izvještaj za 2023. godinu i dostavilo ga nadležnim organima i institucijama u skladu s važećim propisima u pogledu sadržaja, ali nakon utvrđenog roka.

Tekstualni dio Godišnjeg finansijskog izvještaja sadrži zabilješku bilansnih pozicija uz bilans stanja u kojoj su navedene osnovne informacije, bez dovoljno detaljnih obrazloženja za pozicije potraživanja (uključujući i potraživanja za nenaplaćene prihode) i obaveza. U Obrascu 6-Pregled stalnih sredstava u obliku stvari i prava krajnji saldo sredstava je usaglašen sa podacima iz glavne knjige, ali podaci u kolonama promjena nisu prikazani u skladu s instrukcijom za sačinjavanje godišnjeg izvještaja²⁸ i ne odražavaju stvarne promjene na stalnim sredstvima koje su vršene u toku godine čime je otežano razumijevanje izvršenih transakcija korisnicima finansijskih izvještaja.

Sadržaj bilješki uz finansijske izvještaje, u cilju detaljnijeg izvještavanja o bitnim promjenama tokom godine i stanju imovine i obaveza Ministarstva na 31.12. tekuće godine, su unaprijeđena, ali se u dijelu bilansnih pozicija mogu dodatno unaprijediti.

Konstatovali smo da Ministarstvo preduzima aktivnosti u vezi s preporukom iz prethodnog perioda vezanoj za sadržaj bilješki uz finansijske izvještaje (preporuka 11/2020 u Tabeli 2a) te će ista biti predmetom praćenja i u narednom periodu do njene konačne realizacije.

6.1. Pregled rashoda i izdataka iz budžeta

U pregledu rashoda i izdataka po ekonomskim kategorijama-zbirno, u periodu od 1.1. do 31.12.2023. godine, ukupno ostvareni rashodi iskazani su u iznosu od 59.384.541 KM, što je za 32.328.541 KM manje u odnosu na raspoloživi (korigovani) budžet za 2023. godinu.

Vrijednosno značajni rashodi odnose se na: bruto plaće (37.137.767 KM), naknade troškova zaposlenih (11.623.108 KM), izdatke za upotrebu vozila (1.033.860 KM), troškove zakupa (6.176.185 KM), ugovorene usluge (4.314.378 KM), kapitalne izdatke (1.372.619 KM) i višegodišnja kapitalna ulaganja (1.808.441 KM).

Značajna odstupanja ostvarenog kumulativnog iznosa u odnosu na korigovani budžet konstatovana su kod bruto plaća i naknada (zbog nerealizovane dinamike zapošljavanja), višegodišnjih kapitalnih ulaganja i programa posebnih namjena.

Pregled rashoda i izdataka iz budžeta prikazan je u Tabeli I u prilogu Izvještaja.

U daljem tekstu navodimo nalaze revizije, stanje po procesima za koje su date preporuke u ranijem periodu čija realizacija je u toku, kao i određena objelodanjivanja činjenica o značajnim rashodima realizovanim u 2023. godini.

²⁸ Instrukcija za sačinjavanje godišnjeg izvještaja o izvršenju budžeta budžetskih korisnika za period 01.01.-31.12.2023. godine, broj 05-16-2-15-1/24 od 04.01.2024. godine

6.1.1. Bruto plaće

Ukupno ostvarene plaće i naknade iz plaća, porezi i doprinosi sa 31.12.2023. godine iznose 27.137.767 KM, od čega neto plaće zaposlenih u sjedištu iznose 5.456.180 KM, neto plaće zaposlenih u DKP-ima iznose 13.917.418 KM, a porezi i doprinosi za sve zaposlene iznose 7.764.169 KM²⁹. Izdaci za bruto plaće i naknade ostvareni su 84,4% u odnosu na odobreni budžet, jer u toku godine nije realizovana planirana dinamika zapošljavanja na osnovu koje je Ministarstvo planiralo izdatke za ovu poziciju.

Platni razredi i koeficijenti za obračun plaće utvrđeni su u Zakonu o plaćama i naknadama u institucijama BiH³⁰, Odluci o koeficijentima za diplomatsko-konzularno osoblje³¹ i Pravilniku o plaćama, dodacima i naknadama osoblja u DKP-ima³². Kod obračuna plaće za zaposlene u sjedištu Ministarstva primjenjuje se osnovica koju utvrđuje Vijeće ministara BiH u skladu sa članom 7. stav (1) Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH i koja je za 2023. godinu iznosila 600 KM. Osnovicu za obračun plaća u DKP-ima također utvrđuje Vijeće ministara BiH jednom godišnje, na osnovu službenih podataka Ujedinjenih naroda, na prijedlog Ministarstva i pribavljenog mišljenja Ministarstva finansija i trezora BiH³³ i ona se primjenjuje nakon usvajanja budžeta za tekuću fiskalnu godinu. Tokom 2023. godine obračun plaće u DKP-ovima vršen je na osnovu osnovice utvrđene za obračun plaće u 2022. godini³⁴ i osnovice za obračun plaće u 2023. godini³⁵.

Revizijom izdataka u okviru pozicije bruto plaća utvrđene su sljedeći nedostaci:

Platni razredi i koeficijenti za diplomatsko-konzularno osoblje: Na osnovu odredbi člana 12. Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH Vijeće ministara BiH je u februaru 2023. godine donijelo Odluku o koeficijentima za diplomatsko-konzularno osoblje za koju je navedeno da se primjenjuje od 01.03.2023. godine³⁶, a zatim je izmjenom iz jula 2023. godine³⁷ utvrđeno da se ona primjenjuje od 01.10.2022. godine. Tom odlukom su utvrđeni novi koeficijenti (nulti koeficijent utvrđen u rasponu od 2,00-2,93) za diplomatska ili konzularna zvanja za koja su ranijom odlukom ti koeficijenti utvrđeni u rasponu 1,80-3,25. Na osnovu prezentiranih podataka, Ministarstvo je nove koeficijente primijenilo kod obračuna plaće za zaposlene u sjedištu (razlika u iznosu od 18.911 KM ukalkulisana u 2022. godini), ali ne i u DKP-ovima. U obrazloženju za navedeno postupanje Ministarstvo je navelo da je izmjenama Pravilnika o plaćama, dodacima i naknadama osoblja u DKP-ovima³⁸, u kome su također navedeni koeficijenti za obračun plaća, utvrđeno da se primjenjuje od 1.1.2023. godine.

²⁹ Obračun poreza i doprinosa za zaposlene u DKP mreži vrši se u sjedištu Ministarstva, na osnovu neto plaće čiji su elementi osnovica iz člana 5. stav (1) Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH, pripadajući koeficijent i dodatak na osnovu minolog rada

³⁰ Službeni glasnik BiH, br. 50/08, 35/09, 75/09, 32/12, 42/12, 50/12, 32/13, 87/13, 75/15, 88/15, 16/16, 94/16, 72/17, 25/18, 32/20, 65/20 i 59/22

³¹ Odluka Vijeća ministara BiH, broj 76/23 od 25.2.2023. (Službeni glasnik BiH, broj 26/23) i Odluka o izmjeni Odluke o koeficijentima za diplomatsko-konzularno osoblje, broj VM 189 /23 od 25.7.2023. (Službeni glasnik BiH, broj 60/23)

³² Službeni glasnik BiH, br. 98/08, 84/14 i 68/23

³³ Član 7 stav (7) Zakona o plaćama i naknadama u institucijama BiH

³⁴ Odluka o utvrđivanju visine osnovice za obračun plaća u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH u 2022. godini, broj VM 107/22 od 9.11.2022. godine (Službeni glasnik BiH, broj 1/23)

³⁵ Odluka o utvrđivanju visine osnovice za obračun plaća u diplomatsko-konzularnim predstavništvima BiH u 2023. godini, broj VM 289/23 od 9.11.2023. godine (Službeni glasnik BiH, broj 85/23)

³⁶ Odluka Vijeća ministara BiH broj 76/23 od 23.2.2023. godine (Službeni glasnik BiH, broj 26/23)

³⁷ Odluka Vijeća ministara BiH broj 189/23 od 25.7.2023. godine (Službeni glasnik BiH, broj 60/23)

³⁸ Pravilnik Vijeća ministara BiH o izmjeni Pravilnika o plaćama, dodacima i naknadama osoblja u diplomatsko-konzularnim predstavništvima Bosne i Hercegovine, broj 229/23 od 7. 9.2023. godine (Službeni glasnik BiH, broj 68/23)

Kako su u Pravilniku o plaćama, dodacima i naknadama osoblja u DKP-ima obuhvaćene i odredbe koje su uređene drugim podzakonskim aktom (u konkretnom slučaju koeficijenti iz Odluke), donošenjem dva podzakonska akta sa različitim datumima njihove primjene otvaraju dileme u pogledu primjene jednog ili drugog akta. Pored navedenog, moramo ukazati i na činjenicu da se u donesenim aktima utvrđuje njihova retroaktivna primjena, što onemogućava pravovremeno planiranje sredstava i povećava rizik u pogledu ispravne primjene.

Prekovremeni rad: Ukupni izdaci za prekovremeni rad su realizovani u iznosu od 25.942 KM. Ministarstvo je, kao i prethodne godine, nastavilo s praksom isplate novčanog iznosa za ostvarene prekovremene sate, ne razmatrajući opciju preraspodjele radnog vremena koja je navedena u Odluci Vijeća ministara BiH o načinu i postupku ostvarivanja prava na naknadu za prekovremeni rad, rad u neradne dane, noćni rad i rad u dane državnih praznika u institucijama BiH³⁹. Isplaćena naknada se odnosi na 2700 prekovremenih sati koje je ostvarilo 16 zaposlenih. Isplata naknade se odnosi na ostvarene prekovremene sate vozača, načelnika odjeljenja, savjetnika i sekretara u odsjecima Ministarstva.

PREPORUKA 4

Ministarstvo je dužno primjenjivati propise koji se odnose na angažovanje, evidentiranje i plaćanje zaposlenih prilikom prekovremenog rada što uključuje i preraspodjelu radnog vremena kada god je to moguće, na način kako je to predviđeno važećom odlukom Vijeća ministara BiH.

6.1.2. Putni troškovi

Od ukupno realiziranih izdataka za putne troškove u 2023. godini (1.204.897 KM) za potrebe sjedišta je realizovano 739.836 KM, a 465.061 KM u diplomatsko-konzularnim predstavništvima. U odnosu na prethodnu godinu izvršenje je manje za 264.013 KM.

Ministarstvo je, u smislu principa racionalnosti, dokumentovalo svrhu i namjenu korištenja javnih sredstava, međutim još uvijek ima prostora za unapređenje procesa planiranja službenih putovanja i blagovremene kupovine avio-karata. Smatramo važnim da se kupovina avio-karata izvrši blagovremeno, a posebno za putovanja za koja je unaprijed poznat datum događaja, odnosno prisustvo predstavnika Ministarstva na istom.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da se određen broj putnih naloga se još uvijek ne pravda na vrijeme, odnosno u roku od sedam dana od dana povratka sa službenog putovanja, ali su opravdani sa 31.12.2023.godine.

Po pitanju unapređenja procesa planiranja i realizacije službenih putovanja na osnovu principa racionalnog i ekonomičnog korištenja javnih sredstava dali smo preporuku u prethodnoj godini (redni broj 10 u Tabeli 2) te smo na osnovu prethodno prezentiranog ocijenili da je realizacija iste u toku, a što će biti predmetom daljeg praćenja do okončanja implementacije.

³⁹ Odluka Vijeća ministara BiH broj 234/08 od 29.12.2008. godine (Službeni glasnik BiH, broj 4/09)

6.1.3. Izdaci za obrasce i papir

Na kontu izdataka za obrasce i papir je ukalkulisan iznos od 195.583 KM za nabavku obrazaca naljepnica viza. Nakon okončane procedure javne nabavke zaključen je ugovor sa dobavljačem 29.12.2023. godine u iznosu od 100.000 EUR, a protivvrijednost ugovorenog iznosa je ukalkulisan na navedeni konto. Ugovoreni avans dobavljaču (50% od vrijednosti ugovora) plaćen je u 2024. godini sa centralnog računa u Minhenu, a do obavljanja revizije nije bilo isporuke obrazaca naljepnica.

Obrasci naljepnica viza su tekući izdaci i po tom osnovu nije ispunjen jedan od uslova utvrđenih Uputstvom za unos i evidentiranje obaveza u ISFU sistem koje su planirane u budžetu tekuće fiskalne godine, a čiji računi ili konačne situacije će biti ispostavljene u narednoj fiskalnoj godini⁴⁰. Naime, da bi određena obaveza mogla teretiti budžet tekuće godine, jedan od uslova je da se radi o robama ili uslugama koje se jednokratno nabavljaju, tj. koji nemaju karakter tekućih izdataka.

PREPORUKA 5

Prilikom evidentiranja izdataka Ministarstvo je dužno voditi računa o ispunjenosti uslova propisanih Uputstvom za unos i evidentiranje obaveza u ISFU sistem koje su planirane u budžetu tekuće fiskalne godine, a čiji računi ili konačne situacije će biti ispostavljene u narednoj fiskalnoj godini.

6.1.4. Izdaci za upotrebu vozila

Ukupni izdaci za upotrebu službenih vozila u Ministarstvu u 2023. godini iznose 1.033.860 KM⁴¹, što je u odnosu na izvršenje u 2022. godinu više za 69.187 KM. Od ukupnih izdataka na sjedište se odnosi 151.459 KM, a izdaci za DKP iznose 882.401 KM.

Pravilnikom o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH⁴² Ministarstvu je odobreno 5 službenih vozila. Pravilnikom o službenim specijalizovanim vozilima⁴³ odobreno je 8 službenih specijalizovanih vozila u Ministarstvu i 115 u DKP-ovima. Dakle, ukupno je odobreno 128 vozila (Ministarstvo 13 i DKP 115).

U toku 2023. godine Ministarstvo je raspolagalo s 94 vozila, od toga 10 službenih vozila i 6 specijalizovanih vozila u sjedištu Ministarstva, dok su DKP-ovi raspolagali s 78 vozila. Jedno službeno vozilo iz sjedišta je prodato u 2023. godini, a tri vozila su predmet prodaje u 2024. godini, nakon čega će se broj raspoloživih vozila u sjedištu Ministarstva uskladiti s brojem odobrenih (službenih) vozila.

Nisu nam prezentovane aktivnosti Ministarstva u vezi s pribavljanjem saglasnosti Vijeća ministara BiH na pravilnik o vozilima za specijalizovane namjene koje je trebalo preduzeti nakon

⁴⁰ Instrukcija o Ministarstva finansija i trezora BiH broj 08-16-1-8801-1/15 od 26.10.2015. godine

⁴¹ U ukupnom iznosu su obuhvaćeni utrošak goriva (324.725 KM), materijal i usluge opravki i održavanja vozila (215.6146 KM), usluge osiguranja vozila (204.052 KM), usluge pranja vozila (31.483 KM), izdaci za auto gume (38.896 KM) i usluge registracije motornih vozila (7.182 KM). U ukupnom iznosu izdataka obuhvaćeni su i troškovi lizinga (112.458 KM) i zakup parking prostora (96.162 KM)

⁴² Službeni glasnik BiH, broj 34/23 i 84/23

⁴³ Pravilnik o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih specijalizovanih vozila Ministarstva vanjskih poslova i diplomatsko-konzularnih predstavništava Bosne i Hercegovine, broj 09/2-INT-1519/21 od 5.5.2021. godine

stupanja na snagu Pravilnika o uslovima nabavke i načinu korištenja službenih vozila u institucijama BiH u martu 2023. godine. Također, klase specijalizovanih vozila u DKP-ovima nisu usklađene ni s odredbama ranije donesenog Pravilnika o službenim specijalizovanim vozilima iz 2021. godine⁴⁴, do čega je, prema informacijama iz Ministarstva, došlo zbog pogrešnog unosa klasa vozila u DKP-ovima.

PREPORUKA 6

Ministarstvo je dužno dostaviti prijedlog pravilnika o korištenju službenih vozila za specijalizovane namjene Vijeću ministara BiH radi pribavljanja saglasnosti.

Proces korištenja vozila još uvijek nije uspostavljen na zadovoljavajući način te smo ponovo utvrdili nedostatke u evidencijama o korištenju vozila, kako u sjedištu tako i u DKP-ovima. Naime, ne popunjavaju se sve predviđene rubrike u obrascu kolskog naloga na način predviđen važećim Pravilnikom Vijeća ministara BiH, nije uspostavljena kontrola vjerodostojnosti unesenih podataka u nalog za upotrebu službenih vozila (da li pređena kilometraža odgovara putnoj relaciji, utrošeno gorivo i sl.), ne vrši se kontrola naloga za upotrebu službenih vozila sa podacima iz naloga za službeni put, ne navodi se pređena kilometraža po pojedinim relacijama niti ukupno pređena kilometraža za vozila (DKP). Neadekvatno popunjeni nalozi i evidencije onemogućavaju kontrolu upotrebe službenih vozila, utvrđivanje opravdanosti troškova i uspostavljanje odgovornosti za nenamjensku upotrebu, neracionalnosti i štete na službenim vozilima.

PREPORUKA 7

Ministarstvo je dužno kod procesa upotrebe službenih vozila osigurati uredno i dosljedno vođenje svih evidencija o upotrebi vozila koje predstavljaju osnov za praćenje i kontrolu troškova te potvrdu namjenskog korištenja vozila.

Aktivnosti Ministarstva na nadogradnji OWIS sistema, s ciljem uspostavljanja elektronskog unosa podataka o vozilima od strane DKP-ova i mogućnosti uvida u stanje i korištenje vozila u DKP-ovima nisu okončane u 2023. godini, pa smo ponovo konstatovali da su pojedini DKP-ovi kasnili sa dostavljanjem izvještaja, i pored urgencija iz Ministarstva.

Na osnovu podatka Ministarstva, u toku 2023. godine je evidentirano šest šteta na vozilima u ukupnom iznosu od 28.422 KM. Štete u iznosu od 27.155 KM su, uz saglasnost Ministarstva, isplaćene na račun dobavljača koji je vršio usluge popravke službenih motornih vozila, a samo je šteta u iznosu od 1.267 KM obračunata i uplaćena na žiro račun Ministarstva finansija i trezora BiH.

6.1.5. Unajmljivanje imovine i opreme

Unajmljivanje prostora ili zgrada: Ministarstvo je za potrebe unajmljivanja prostora u 2023. godini izdvojilo 5.887.931 KM od kojih se na sjedište odnosi 274.710 KM, a na DKP 5.613.221 KM.

⁴⁴ Odobreno je 56 vozila srednje klase, 55 vozila niže srednje klase, i 4 vozila za delegacije viša srednja klasa

Uvidom u raspoloživu dokumentaciju koja se odnosi na troškove zakupa utvrdili smo različita postupanja prilikom zakupa prostora u DKP-ovima, a odnose se na površinu, odnosno kvadraturu zakupljenog objekta/stana/rezidencije, procedure zaključivanja ugovora, održavanje nekretnina itd. Ministarstvo nema interni akt kojim se reguliše pitanje upravljanja nekretninama koje se koriste za potrebe DKP-ova. U izradi je radna verzija pravilnika o održavanju i upravljanju nekretninama koje se koriste za potrebe DKP BiH i zaposlenih u DKP BiH.

6.1.6. Ugovorene usluge

Usluge reprezentacije su realizovane u iznosu od 424.882 KM od čega su u sjedištu realizovani izdaci u iznosu od 92.486 KM, dok se na izdatke u DKP-ovima odnosi iznos od 332.396 KM.

Eksterna reprezentacija u sjedištu Ministarstva je realizovana u okviru iznosa koji je planiran internom Odlukom⁴⁵. Većina računa iz testiranog uzorka sadrži obrazloženje, ali postoje i slučajevi u kojima nedostaju obrazloženja o povodu nastanka troška ili da se na osnovu obrazloženja ne može u potpunosti potvrditi da su izdaci nastali za predviđene namjene (uglavnom u DKP-ovima).

Po pitanju preporuke koja se odnosila na realizaciju izdataka za usluge reprezentacije (redni broj 16 u Tabeli 2), smatramo da se preduzimaju aktivnosti Ministarstva te će ista biti predmetom daljnjeg praćenja do okončanja realizacije.

Usluge primarne zdravstvene zaštite iskazane su u iznosu od 1.442.707 KM. Pravo na zdravstvenu zaštitu uređeno je Pravilnikom o plaćama i naknadama u diplomatsko-konzularnim predstavništvima kojim je predviđeno da se zdravstvena zaštita zaposlenih osigurava na osnovu bilateralnih sporazuma, na osnovu potpisanih sporazuma s osiguravajućim kućama te da se u DKP-ovima u kojima nije osiguran jedan od prethodna dva načina rješavanja zdravstvene zaštite zaposlenima priznaju stvarni troškovi. U odnosu na prethodnu godinu povećan je broj DKP-ova u kojima je zdravstvena zaštita osigurana na osnovu bilateralnih sporazuma (25 DKP-ova u 2023. u odnosu na 24 u 2022. godini). Pravo na zdravstvenu zaštitu na osnovu potpisanih sporazuma s osiguravajućim kućama ostvaruju zaposleni u 22 DKP-a, dok se za 9 DKP-ova priznaju stvarni troškovi zdravstvene zaštite.

Također, Ministarstvo kontinuirano analizira način poboljšanja zdravstvene zaštite zaposlenih u DKP-ovima i u slučajevima podnošenja zahtjeva za priznavanje troškova cijeni konkretnu situaciju. U 2024. godini je za dva od devet DKP-ova za koje se priznaju stvarni troškovi zdravstvene zaštite pokrenuta procedura sklapanja ugovora o osiguranju s osiguravajućim kućama.

Po pitanju preporuke koja se odnosila na realizaciju izdataka za usluge zdravstvene zaštite zaposlenih u DKP-ovima (redni broj 17 u Tabeli 2), smatramo da se preduzimaju aktivnosti u Ministarstvu te će preporuka biti predmetom daljnjeg praćenja do okončanja realizacije.

⁴⁵ Odluka o korištenju reprezentacije u Ministarstvu broj: 09-02-2-32964/21 od 1.11.2021. godine

6.1.7. Kapitalni izdaci

Realizacija kapitalnih iznosila je 1.372.619 KM i odnosi se na nabavku: opreme (1.353.967 KM), namještaja (98.427 KM), kompjuterske opreme (261.167 KM), opreme za prijenos podataka i glasa (23.093 KM), motornih vozila (864.304 KM), elektronske opreme (85.556 KM), mašina, uređaja i alata (14.767 KM), inventara (6.653 KM) i rekonstrukciju i investiciono održavanje (18.652 KM).

Kapitalni izdaci Ministarstva ni u 2023. godini nisu u potpunosti realizovani u skladu s namjenskom strukturom odobrenom nakon usvajanja budžeta, niti sa izmjenama namjenske strukture koje je, po zahtjevu Ministarstva, Ministarstvo finansija i trezora BiH odobrilo u junu 2023. i početkom 2024.godine⁴⁶. Ministarstvo je izvršilo realizaciju kapitalnih izdataka u okviru ukupno odobrenog iznosa, ali za određene pozicije izvršeno je vrijednosno i količinsko prekoračenje. Tako je npr. izvršena nabavka opreme koja nije odobrena namjenskom strukturom kapitalnih ulaganja na poziciji opreme za prijenos podataka i glasa. Na navedenoj poziciji odobrena je nabavka dvije telefonske centrale, telefonskih aparata i faks aparata u ukupnom iznosu od 42.000 KM, a nabavljena je oprema za ozvučenje atrija u iznosu od 23.093 KM. Iako je utrošen manji iznos od odobrenog, isti nije namjenski utrošen. Također je npr. za nabavku kompjuterske opreme odobren iznos od 250.000 KM, a realizovana je nabavka u vrijednosti 261.168 KM. Što se tiče količina, za potrebe sjedišta nabavljeno je 36 računara, a odobreno 35, dok je za potrebe DKP-ova odobrena nabavka 40 računara, a nabavljeno ih je 48.

PREPORUKA 8

Ministarstvo je dužno realizovati kapitalne nabavke u okvirima odobrenih sredstava i u skladu sa namjenskom strukturom koju odobrava Ministarstvo finansija i trezora BiH.

6.1.8. Višegodišnji projekti i programi posebnih namjena

Višegodišnji projekti: Za realizaciju projekata koji su odlukama Vijeća ministara BiH odobreni kao višegodišnji projekti Ministarstvo je raspolagalo sredstvima u iznosu od 4.530.892 KM i ista su u cjelini prenesena iz prethodne godine. U toku godine realizovana su sredstva u iznosu od 1.808.441 KM i odnose se na projekte adaptacije objekta u Budimpešti (326.161 KM), kupovinu, adaptaciju i opremanje objekta u Crnoj Gori (1.468.810 KM) i rekonstrukciju i opremanje objekta u Beču (13.470 KM).

Realizacija odobrenih višegodišnjih projekata ne provodi se planiranom dinamikom, te neki od projekata, koji su odobreni 2018. godine, nisu još realizovani. Upitno je da li su zbog rasta cijena tada odobrena sredstva dovoljna za njihovu realizaciju u planiranom obimu.

Mada je u toku godine realizovana kupovina objekta u Podgorici, konstatovali smo da na sporost u realizaciji projekata u značajnoj mjeri utiču i aktivnosti Ministarstva, pa se npr. kod realizacije projekta adaptacije objekta u Londonu odustalo od prvobitno planiranog načina realizacije projekta, ali je izostala realizacija i za radove na koje su preusmjerena sredstva, kod adaptacije objekta u Madridu još nisu okončane ranije pokrenute aktivnosti za dodjelu dodatnih

⁴⁶ Saglasnost broj 05-16-2-3314-6/23 od 4.1.23024. godine

sredstava za završetak radova⁴⁷, a Ministarstvo razmatra da li će se vršiti dalja ulaganja u navedeni objekat imajući u vidu iznos koji je potreban za stavljanje objekta u funkciju. Realizacija projekta opremanja objekata u Budimpeštu i Madridu, za šta su raspoloživa sredstva u iznosu od 95.979 KM, uslovljena je realizacijom projekata adaptacije u tim DKP-ovima. Najveći iznos nerealizovanih sredstava za višegodišnje projekte odnosi se na rekonstrukciju i opremanje objekta u Beču (2.007.294 KM) za koji je u 2023. godini sačinjena projektna dokumentacija koja je osnov za raspisivanje javnog poziva za izbor dobavljača za izvođenje radova. Tokom revizije nam nisu prezentirane konkretnije analize ili informacije koje ukazuju na pravac djelovanja Ministarstva u smislu ažurnijeg rješavanja problematike koja se odnosi na neke od projekata (npr. Madrid i London). Ministarstvo je u toku revizije pripremalo informaciju o realizaciji višegodišnjih projekata za Vijeće ministara BiH.

Po pitanju preporuke koja se odnosila na realizaciju višegodišnjih kapitalnih projekata (preporuka broj 9/2021 u Tabeli 2a), smatramo da preduzete aktivnosti Ministarstva u toku 2023. godine još uvijek nisu zadovoljavajuće u smislu efikasnije realizacije projekata te će data preporuka biti predmet daljnjeg praćenja do okončanja realizacije.

Program posebnih namjena pod nazivom „Kupovina objekta za potrebe DKP-a BiH“ obuhvata namjenska sredstva ostvarena zajedničkom prodajom objekata za koje ne postoji zainteresovanost nijedne države nasljednice bivše SFRJ. Ukupno raspoloživa sredstva u iznosu od 19.767.770 KM sastoje se od sredstava prenesenih iz 2022. godine (6.098.403 KM) i primitaka ostvarenih u 2023. godini prodajom zajedničke imovine u Nju Jorku (13.669.367 KM).

Ministarstvo je u avgustu 2023. godine dostavilo nadležnim institucijama prijedloge odluka za dva projekta:

- kupovina, adaptacija i opremanje objekta za potrebe smještaja Stalne misije BiH pri UN u Nju Jorku ukupne vrijednosti do 7.000.000 KM,
- kupovina, adaptacija i opremanje objekta za potrebe smještaja DKP-a u Republici Sjevernoj Makedoniji ukupne vrijednosti do 1.500.000 KM.

6.2. Pregled prihoda i primitaka

Ukupno ostvareni prihodi i primici u periodu od 1.1. do 31.12.2023. godine iskazani su u iznosu od 22.580.784 KM. Prihodi se, prema ekonomskim kategorijama, odnose na prihode od naknada i taksi i prihoda od pružanja javnih usluga⁴⁸ (8.868.901 KM) i primitke prodaje stalnih sredstava⁴⁹ (13.710.584 KM) i prihodi od kamata⁵⁰ (1.299 KM).

Ostvareni prihodi su veći u odnosu na planirane jer primici od prodaje nekretnina nisu bili planirani⁵¹, a ostvareni su u iznosu od 13.669.367 KM.

Pregled prihoda i primitaka prikazan je u Tabeli III u prilogu Izvještaja.

⁴⁷ U februaru 2021. godine pokrenuta je procedura izmjene Odluke o odobravanju višegodišnjeg kapitalnog projekta, u julu 2022. godine je pokrenuta nova procedura izmjene i dopune prvobitne Odluke, ali je Ministarstvo finansija i trezora BiH obavijestilo Ministarstvo u avgustu 2022. da je potrebno podnijeti zahtjev za donošenjem nove odluke, a ne izmjene i dopune postojeće.

⁴⁸ Ekonomski kod 722

⁴⁹ Ekonomski kod 811

⁵⁰ Ekonomski kod 721

⁵¹ Prodaja zajedničke imovine u Nju Jorku realizovana u 2023. godini

6.2.1. Prihodi od naknada i taksi i pružanja javnih usluga

Prihodi od naknada i taksi i pružanja javnih usluga⁵² ostvareni su u iznosu od 8.868.901 KM, a značajni se odnose se na prihode od: zahtjeva za prestanak od državljanstva (437.498 KM), putnih isprava koje izdaje DKP (3.627.889 KM), viza koje izdaje DKP (2.809.405 KM), ovjere potpisa (208.091 KM), izjava za odricanje od državljanstva (302.805 KM), uvjerenja, potvrda izvoda iz matičnih knjiga (303.799 KM), knjižica za pasoše i putnih listova (864.416 KM).

Naplata taksi za radnje koje se obavljaju u DKP mreži vrši se na osnovu dokumenta pod nazivom „Cjenovnik konzularnih usluga u DKP-ovima BiH“ sačinjenog u decembru 2014. godine. U pomenutom cjenovniku je navedeno da je sačinjen na osnovu člana 3a. Zakona o administrativnim taksama BiH⁵³, Zakona o administrativnim taksama BiH⁵⁴, Zakona o putnim ispravama⁵⁵, Odluke Vijeća ministara BiH iz 2002. godine⁵⁶, Pravilnika o cijeni putnih isprava⁵⁷ i Uputstva Ministarstva civilnih poslova BiH⁵⁸.

U Ministarstvu nismo dobili informaciju šta je bio osnov za utvrđivanje pojedinih taksi koje su u Cjenovniku izražene u EUR, a u Zakonu o administrativnim taksama u KM kao ni zašto pojedine takse u EUR ne odgovaraju preračunatom iznosu taksi iz Tarife utvrđene u Zakonu o administrativnim taksama. Pored toga, u Cjenovniku je navedena cijena konzularne usluge u vezi s „duplikatom pasoša“ koja je utvrđena Zakonom o administrativnim taksama, a takav dokument nije predviđen Zakonom o putnim ispravama. Na osnovu mišljenja Ministarstva civilnih poslova, Ministarstvo je u 2024. godini naložilo ambasadama i generalnim konzulatima prestanak naplate ove vrste takse i obavijestilo ih da će se pokrenuti aktivnosti na izmjenama tarife administrativnih taksi u tom dijelu.

Navedeni Cjenovnik nije objavljen na internet stranici Ministarstva, a na osnovu informacija u DKP-ovima koji su obuhvaćeni procesom revizije, objavljeni su na stranicama DKP-ova. Prema dokumentima koji su nam bili raspoloživi tokom revizije, DKP-ovi koji obavljaju naplatu u američkim, kanadskim i australijskim dolarima, engleskim funtama i švajcarskim francima vrše provjeru kursa navedenih valuta jednom kvartalno i obavezni su izvršiti korekciju visine administrativne takse. Nije propisana obaveza obavještanja sjedišta o izvršenoj korekciji niti je propisano jasno postupanje ukoliko se naplata vrši u lokalnoj valuti zemlje prijema, a ne radi se o pobrojanim valutama.

PREPORUKA 9

Ministarstvo treba detaljno analizirati dokument na osnovu kojeg se vrši naplata konzularne takse i sačiniti kvalitetan popis taksi koje se naplaćuju u DKP mreži s jasno definisanim postupanjem u DKP-ima.

Način uplate i evidentiranja administrativnih taksi i naknada koje predstavljaju prihod Budžeta institucija BiH, a naplaćuju se u inostranstvu putem DKP-ova regulisan je Instrukcijom Ministarstva finansija i trezora BiH o načinu evidentiranja uplata administrativnih taksi i naknada

⁵² Ekonomski kod 722

⁵³ Službeni glasnik BiH, broj 4/99 i 32/00

⁵⁴ Službeni glasnik BiH, broj 16/02, 19/02, 43/04, 08/06, 76/06, 13/07, 76/07, 03/08, 42/08, 3/10, 98/12 i 15/14

⁵⁵ Službeni glasnik BiH, broj 4/97, 1/99, 9/99, 27/00, 32/00, 19/01, 47/04, 53/07, 15/08, 33/08, 39/08 i 60/13

⁵⁶ Službeni glasnik BiH, broj 06/02

⁵⁷ Službeni glasnik BiH, broj 56/14

⁵⁸ Uputstvo Ministarstva civilnih poslova o postupku, cijeni i nadležnosti organa za izdavanje putnih isprava u roku kraćem od propisanog (Službeni glasnik BiH, broj 86/14)

izvršenih putem diplomatsko konzularnih predstavništava Bosne i Hercegovine⁵⁹. Navedenom Instrukcijom uređen je i način prijenosa naplaćenih konzularnih taksi na račun Ministarstva finansija i trezora BiH otvoren kod Centralne banke, knjigovodstveno evidentiranje prijenosa takse kao i sravnjenje izvršenih uplata i evidentiranih prihoda. Ministarstvo je prethodnih godina sačinilo više uputstava i instrukcija u vezi s naplatom i načinom transfera administrativnih taksi po osnovu obavljenih konzularnih usluga i iste dostavilo DKP-ovima, međutim, još uvijek postoje nedosljednosti u primjeni od strane DKP mreže kao i nedosljednosti samog sjedišta u dijelu kontrola koje ono provodi.

Na osnovu knjigovodstvene i pomoćne evidencije utvrdili smo da se nije postupalo u skladu s navedenim propisima po pitanju redovnog transfera naplaćene konzularne takse na račun Ministarstva finansija i trezora BiH otvoren kod Centralne banke, prilikom sravnjenja izvršenih uplata i evidentiranih prihoda, kao i po pitanju plaćanja bankarske provizije.

Pomoćna evidencija o naplaćenim i transferisanim prihodima sadrži podatke o iznosima naplaćenih i transferisanih prihoda na mjesečnom nivou i zbirno za obračunski period po svakom DKP-u, ali ne sadrži ostale bitne informacije (npr. informacije o nastalim troškovima prilikom transfera prihoda, informacije o razlozima netransferisanja, greškama prilikom zatvaranja transfera na drugi DKP, iznosu bankarske provizije, naplaćenih iznosa za slanje dokumentacije putem pošte i sl.) na osnovu kojih bi se pravovremeno mogla konstatovati neslaganja i preduzeti neophodne aktivnosti na ispravkama eventualnih grešaka.

Transfer naplaćenih konzularnih taksi: Jedan broj DKP-ova nije vršio redovan mjesečni transfer konzularne takse, kako je predviđeno Instrukcijom Ministarstva finansija i trezora BiH. Tako je Ambasada u Rijadu u oktobru 2023. godine izvršila transfer iznosa naplaćenog od aprila 2023. godine, Ambasada u Abu Dabiju je transferisala sredstva krajem avgusta 2023. godine, a nakon toga (do kraja godine) nisu vršeni transferi sredstava, Ambasada u Vašingtonu je izvršila transfere do tada naplaćene takse u junu i avgustu 2023. godine, a nakon toga vrši mjesečni transfer sredstva. Zbog problema u međunarodnom platnom prometu ambasade u Tripoliju i Moskvi nisu bile u mogućnosti transferisati naplaćenu konzularnu taksu te Ministarstvo, u saradnji s Ministarstvom finansija i trezora BiH, prati naplaćene prihode, a problem s transferom od 2024. godine rješava umanjnjem mjesečnog iznosa za finansiranje rada ambasada. Ovakav način praćenja prihoda i transfer sredstava za redovno poslovanje od ranije se vrši za Štokholm.

Pored pomoćne evidencije o naplati i transferu konzularnih prihoda u 2023. godini koja se vodi u sjedištu Ministarstva, a koja po našem mišljenju ne pruža adekvatne i kvalitetne informacije u vezi s transferisanim sredstava, nismo se uvjerali da se podaci o netransferisanim konzularnim taksama upoređuju sa stanjem na konzularnim računima preko kojih se vrši njihova naplata, a zatim prijenos na račun kod Centralne banke BiH.

PREPORUKA 10

Ministarstvo je dužno vršiti redovan transfer naplaćenih konzularnih taksi u skladu s Instrukcijom Ministarstva finansija i trezora BiH o načinu evidentiranja uplata i administrativnih taksi i naknada izvršenih putem diplomatsko-konzularnih

⁵⁹ Instrukcija broj: 08-02-1-5824-1/12 od 28.12.2012. godine

predstavništava BiH uz kontrolu stanja novčanih sredstava na konzularnim računima DKP-ova.

Po pitanju **usklađivanja iznosa naplaćenih i transferisanih prihoda**, konstatovali smo da je Ministarstvo u toku 2023. godine dostavljalo Ministarstvu finansija i trezora BiH kvartalne tabelarne preglede iz pomoćne evidencije o ostvarenim i transferisanim prihodima, ali nije preduzimalo aktivnosti na sravnjavanju stanja s pomenutim Ministarstvom, kako je to predviđeno Instrukcijom Ministarstva finansija i trezora BiH.

PREPORUKA 11

Ministarstvo treba kvartalno vršiti sravnjenje izvršenih uplata i evidentiranih prihoda po pojedinim DKP-ovima s Ministarstvom finansija i trezora BiH u skladu s navedenom Instrukcijom.

Naplata i transfer konzularnih taksi je, kako smo već naveli, uređena i nizom internih uputstava i instrukcija Ministarstva koje su sačinjene u prethodnom periodu i dostavljene DKP-ima. Imajući u vidu da se sva ta uputstva i instrukcije ne primjenjuju dosljedno, kao i činjenicu da uputstva i instrukcije donesene u različitom periodu tretiraju istu problematiku, preporučili smo da se sve aktivnosti u vezi s naplatom i transferom prihoda od konzularnih usluga i drugih prihoda propišu jedinstvenim internim aktom. U vezi s ovim nisu nam prezentovane informacije da je Ministarstvo preduzimalo neke aktivnosti.

PREPORUKA 12

Preporučujemo Ministarstvu da jedinstvenim internim aktom propiše sve aktivnosti u vezi s naplatom i transferom prihoda od konzularnih usluga i drugih prihoda, uključujući vođenje internih evidencija i način izvještavanja.

Pored neblagovremenog transferisanja naplaćenih prihoda i njihovog sravnjenja, i dalje su u pojedinim DKP-ovima konstatovani problemi u vezi s naplatom bankarske provizije i troškova održavanja konzularnog računa iz sredstava konzularnih prihoda koji se plaćaju s konzularnog računa umjesto s računa za redovno poslovanje DKP-a. Na nivou Ministarstva se ne vodi evidencija kako svaki pojedinačni DKP postupa po ovom pitanju, ali je krajem godine iz sjedišta Ministarstva upućen dopis prema DKP-ovima o obavezi pridržavanja instrukcije o načinu izmirenja bankarske provizije i prijenosu sredstava na konzularni račun ukoliko je provizija izmirena putem tog računa.

Po pitanju preporuke iz ranijeg perioda, koja se odnosila na plaćanje bankarske provizije i troškova održavanja konzularnog računa (preporuka broj 19/2020 u Tabeli 2a), konstatovali smo da je Ministarstvo preduzimalo određene aktivnosti, te će ista biti predmet daljnjeg praćenja do okončanja realizacije.

U vezi s rješavanjem načina planiranja i realizacije bankarskih i drugih troškova koji prate transfer konzularnih prihoda iz DKP-a na Jedinstveni račun trezora informisani smo da je Ministarstvo dobilo informaciju od Ministarstva finansija i trezora BiH da se preduzimaju aktivnosti na inicijativu nosioca tih aktivnosti, tj. Centralne banke BiH, da se uvede sistem deviznog plaćanja SEPA za zemlje regiona.

Po pitanju preporuke iz ranijeg perioda, koja se odnosila na način planiranja i realizacije bankarskih i drugih troškova (preporuka broj 21/2020 u Tabeli 2a), konstatovali smo da postoje određene aktivnosti koje ne zavise samo od Ministarstva, te će ista biti predmet daljnjeg praćenja do okončanja realizacije.

6.3. Bilans stanja

Ukupna aktiva (sredstva) Ministarstva, iskazana u Bilansu stanja na dan 31.12.2023. godine, iskazana je u iznosu od 69.976.109 KM, dok je ukupna pasiva (obaveze i izvori sredstava) iskazana u iznosu od 63.034.994 KM.

Stavke bilansa stanja iskazane u okviru aktive (sredstava) odnose se na novčana sredstva (7.989.610 KM), kratkoročna potraživanja (737.851 KM), kratkoročne plasmane (1.529.506 KM), finansijske i obračunske odnose s drugim povezanim jedinicama (225.773 KM), kratkoročna razgraničenja (1.919.207 KM) i neotpisanu vrijednost stalnih sredstava (57.574.162 KM).

Na poziciji obaveza značajne obaveze se odnose na kratkoročne tekuće obaveze (2.728.701 KM), obaveze prema zaposlenima (1.525.943 KM) i kratkoročna razgraničenja (1.182.885 KM).

Bilans stanja prikazan je u Tabeli II u prilogu Izvještaja.

6.3.1. Novčana sredstva

Novčana sredstva na 31.12.2023. godine su iskazana u iznosu 7.989.610 KM i odnose se na stanja novčanih sredstava na centralnom računu u Minhenu i računima (redovnim i konzularnim) i blagajnama u 57 DKP-ova (7.793.197 KM), upućene dotacije krajem godine koje su evidentirane na računima DKP-a u januaru 2024. godine (170.647 KM). Ostatak u iznosu od 25.766 KM se odnosi na konta za poravnjanja i prelazne račune za koja je popisna komisija navela da se radi o saldima iz prethodne godine, pogrešnim knjiženjima ili da nije mogla utvrditi na šta se odnose te da je potrebno izvršiti uvid u dokumentaciju i utvrditi tačan osnov knjiženja, kao i da su određena salda rezultat knjiženja koje vrši isključivo Ministarstvo finansija i trezora BiH i da nema uvida u ista. Popisom su potvrđena stanja redovnih i konzularnih računa iz svih DKP-ova, što nije bio slučaj prethodne godine, a iznos salda koji komisija nije mogla potvrditi popisom je manji u odnosu na prethodnu godinu.

Po pitanju preporuke iz prethodne godine koja se odnosila na usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem novčanih sredstava (redni broj 22 u Tabeli 2), konstatovali smo da je Ministarstvo preduzimalo određene aktivnosti, te će ista biti predmetom daljnjeg praćenja do okončanja realizacije.

6.3.2. Kratkoročna potraživanja i kratkoročni plasmani

Ministarstvo je u 2023. godini preduzimalo određene aktivnosti u cilju utvrđivanja potraživanja po svim osnovama od zaposlenih te opravdanosti i mogućnosti naplate istih. Komisija imenovana u martu 2023. godine je u svom izvještaju navela da je sačinila radnu verziju tabelarnog pregleda potraživanja koji je klasifikovan prema trenutnom statusu osoba na koje se potraživanja odnose (trenutno zaposleni u Ministarstvu, penzionisani, nisu više zaposleni,

umrli) te prema vrsti potraživanja (sintetičkim kontima). Komisija je također navela da nije okončala sve neophodne aktivnosti na analizi postojeće dokumentacije jer ista nije potpuna jer je dio dokumentacije arhiviran te da je potrebno nastaviti aktivnosti i da raspoloživo vrijeme nije bilo dovoljno jer je bilo kašnjenja u dostavi dokumentacije iz nadležnih organizacionih jedinica.

Zaposleni u Ministarstvu su obaviješteni da pravovremeno izmire sve finansijske obaveze jer će u suprotnom biti predmetom sankcionisanja na način i u obimu shodno relevantnim propisima, a o mogućnosti naplate pokretanjem tužbi su obavljeni razgovori sa Pravobranilaštvom BiH.

Kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 737.851 KM i odnose se na date avanse (158.770 KM) te ostala potraživanja (577.441 KM) koja obuhvataju potraživanja za akontacije, potraživanja od zaposlenih za manjkove, potraživanja za štete od osiguravajućih društava, preplaćene poreze i doprinose, sumnjiva i sporna potraživanja, te ostala potraživanja. Pojedina potraživanja u strukturi ovih potraživanja imaju negativno saldo zbog pogrešnih knjiženja u prethodnom periodu, što nije u skladu s računovodstvenim pravilima i utiče na tačnost iskazanog ukupnog iznosa ove pozicije (cca 27.900 KM je sa negativnim saldonom).

Značajan dio ovih potraživanja je iz prethodnih godina (dio se odnosi i na stanja čak iz 2002. godine koja su evidentirana u Glavnoj knjizi prilikom prelaska na ISFU sistem) za koja ni popisna komisija nije utvrdila na šta se odnose. Za sumnjiva i sporna potraživanja popisna komisija je navela da se najveći dio odnosi na evidentirani manjak novca u blagajni u Ambasadi BiH u Teheranu nastao početkom 2020. godine (22.031 KM)⁶⁰. Stanje potraživanja nije potvrđeno kroz popis, jer je za dio potraživanja komisija za popis navela da je dokumentacija uništena, a za dio potraživanja je konstatovala da je potrebno pokrenuti postupak naplate od zaposlenih u saradnji s Pravobranilaštvom BiH, a za potraživanja u iznosu od 76.841 KM je predložila otpis s obzirom na protok vremena i mogućnost naplate istih. Shodno navedenom, ne možemo potvrditi tačnost pozicije kratkoročnih potraživanja iskazanih u Bilansu stanja u navedenom iznosu.

Pored toga, konstatovali smo da se evidentiranje potraživanja ne vrši u svim slučajevima u skladu s računovodstvenim pravilima i principima, jer smo uočili slučajeve da se potraživanja prvo naplate pa tek onda evidentiraju kao potraživanja, dok neka potraživanja nisu ni evidentirana kao potraživanja (avansne uplate za nabavku vozila u Strazburu i Briselu u ukupnom iznosu od 129.886 KM), što nije u skladu s Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH⁶¹. Navedeni avansi nisu ni ugovoreni sa dobavljačima.

PREPORUKA 13

Ministarstvo je dužno sve finansijske transakcije evidentirati u skladu s Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH.

Kratkoročni plasmani iskazani su u iznosu 1.529.506 KM, a najvećim dijelom se odnose na depozite kod drugih pravnih lica za iznajmljivanje stanova zaposlenih u DKP mreži i rezidencija (1.503.818 KM) te kredite date zaposlenima u DKP mreži (25.688 KM).

⁶⁰ Dokumentacija u vezi sa utvrđenim manjkom je dostavljena Tužilaštvu BiH

⁶¹ Pravilnik Ministarstva finansija i trezora BiH, broj 01-08-02-1-1515-1/15, od 4.2.2015. godine

Na osnovu prezentovane dokumentacije i izvještaja popisne komisije konstatovali smo da se dio sredstava odnosi na stanja iz prethodnih godina koja su trebala biti zatvorena nakon povrata sredstava od strane zaposlenih. Pojedina lica koja se vode kao dužnici nisu više u radnom odnosu u Ministarstvu, ali se veći dio potraživanja odnosi na lica koja rade u Ministarstvu. S obzirom na to da je popisna komisija konstatovala da je potrebno izvršiti uvid u originalnu finansijsku dokumentaciju i da ima potraživanja iz prethodnih godina koja mogu biti i sporna za naplatu, bez navođenja tačnog iznosa koji je eventualno sporan, ne možemo potvrditi tačnost bilansne pozicije koja se odnosi na kratkoročne plasmane.

PREPORUKA 14

Potrebno je okončati aktivnosti na sačinjavanju analize svih potraživanja od zaposlenih (sadašnjih i bivših) te, u saradnji s Pravnom službom, preduzeti konkretne mjere u cilju naplate istih.

PREPORUKA 15

Ministarstvo je dužno definisati procedure i način naplate i povrata svojih potraživanja, a sve u cilju zaštite javnih sredstava te prevencije ovakvih pojava.

Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH propisano je da se potraživanja/plasmani koja su nesigurna za naplatu ispravljaju posredstvom konta ispravke vrijednosti (član 53. i 54). Ministarstvo nije sačinilo analizu ročnosti potraživanja te provelo neophodna knjiženja u cilju tačnog iskazivanja pozicije potraživanja u finansijskim izvještajima.

PREPORUKA 16

Potrebno je da Ministarstvo sačini analizu dokumentovanosti, strukture i ročnosti potraživanja te provede neophodna knjiženja u cilju iskazivanja tačnih bilansnih pozicija u finansijskim izvještajima.

Iako uvažavajući pokrenute aktivnosti i volju da se iste okončaju, konstatujemo činjenicu da je Ministarstvo ove aktivnosti pokretalo i provodilo prethodnih godina, međutim započete aktivnosti nisu okončane. Također, nalazi i preporuke komisije za popis potraživanja ukazuju da pokrenute aktivnosti nemaju konkretne rezultate i značajniju promjenu stanja u odnosu na prethodne godine.

Interni finansijski odnosi (konta grupe 161) iskazani su u iznosu 225.773 KM i uglavnom se odnose se na potraživanja od Ministarstva sigurnosti BiH po osnovu finansiranja zaposlenih tog Ministarstva u DKP mreži u skladu s potpisanim međusobnim Sporazumom te na potraživanja za troškove nastale prilikom korištenja VIP salona na aerodromima od drugih institucija (Predsjedništvo BiH, Parlamentarna skupština BiH, Vijeće ministara BiH i dr.). Popisna komisija je i za ovu bilansnu poziciju navela da je na osnovu originalne finansijske dokumentacije potrebno utvrditi osnovanost knjiženja. Pored toga, iskazana stanja na kraju godine nisu usaglašavana sa drugim institucijama. Shodno navedenom, ne možemo potvrditi tačnost ove bilansne pozicije.

Kada je riječ o evidentiranju troškova zaposlenih Ministarstva sigurnosti BiH u DKP mreži (uglavnom se radi o izdacima za plaće i naknade), shodno potpisanom Sporazumu i Instrukciji Ministarstva finansija i trezora BiH, smatramo da način evidentiranja istih suštinski ne odražava i ne odgovara činjeničnom stanju. Prema potpisanim sporazumima, zaposleni imaju radnopravni status u Ministarstvu nakon eksternog premještanja iz Ministarstva sigurnosti BiH, a njihove plaće i naknade se ne evidentiraju u okviru pozicije bruto plaća ovog Ministarstva, nego kao ugovorena usluga u Ministarstvu sigurnosti BiH. Napominjemo da Ministarstvo prikazuje i zaposlene iz Ministarstva sigurnosti BiH, za koje plaće evidentira putem ovog konta, u ukupnom broju zaposlenih u obrascu 4/1 (Dinamika zapošljavanja) iz seta finansijskih izvještaja.

PREPORUKA 17

Potrebno je, u saradnji s Ministarstvom finansija i trezora BiH, utvrditi način evidentiranja izdataka po osnovu plaća i naknada zaposlenih iz Ministarstva sigurnosti BiH koji su privremeno s radnopravnim statusom u ovom Ministarstvu.

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u iznosu od 1.919.207 KM i obuhvataju razgraničene prihode (1.048.229 KM) i razgraničene rashode i ostala razgraničenja (870.978 KM). Stanje na kontu „Razgraničeni prihodi po osnovu naplaćenih konzularnih taksi u DKP-ima“ s 31.12.2023. godine iznosi 534.622 KM i, prema već pomenutoj Instrukciji Ministarstva finansija i trezora BiH o načinu evidentiranja uplata administrativnih taksi i naknada izvršenih putem DKP-a, stanje bi trebalo da predstavlja iznos takse koja nije transferisana do kraja godine. Imajući u vidu da nije vršeno redovno sravnjenje naplaćenih i transferisanih sredstava, da pomoćna evidencija Ministarstva ne sadrži podatke o iznosu sredstava koja predstavljaju netransferisani prihod iz ranijeg perioda, te činjenicu da prilikom popisa nije utvrđeno na šta se odnosi iskazani saldo, ne možemo potvrditi da isti sadrži samo taksu koja je naplaćena u 2023. godinu, a nije transferisana do kraja godine.

Na kontima razgraničenih prihoda od kursnih razlika i dalje su salda koja popisna komisija nije potvrdila kao ispravna, već je konstatovala da je iste potrebno, u saradnji s Ministarstvom finansija i trezora BiH, isknjižiti iz bilansne evidencije.

PREPORUKA 18

Potrebno je da Ministarstvo, u saradnji s Ministarstvom finansija i trezora BiH, riješi pitanje salda na kontu razgraničenih prihoda (kursne razlike).

6.3.3. Stalna sredstva

U Bilansu stanja Ministarstva iskazana je nabavna vrijednost stalnih sredstava u iznosu od 83.997.320 KM, ispravka vrijednosti iznosi 26.423.158 KM, a sadašnja vrijednost 57.574.162 KM.

U strukturi stalnih sredstva najveći iznos se odnose na građevine nabavne vrijednosti 62.813.643 KM koje podrazumijevaju objekte stečene na osnovu sukcesije imovine bivše SFRJ i kupovinom iz budžetskih sredstava u prethodnim i tekućoj godini. Na opremu se odnosi 13.478.332 KM, stalna sredstva u obliku prava 4.918.396 KM koja se najvećim dijelom odnose na ulaganja u tuđe objekte, zemljište 1.746.361 KM, sredstva u pripremi 1.040.589 KM

Ministarstvo je u toku godine provodilo aktivnosti na pravilnom evidentiranju sredstava u modulu stalnih sredstava te radi efikasnog popisa na kraju godine i u narednom periodu (uglavnom se to radilo na kontima vezanim za objekte i ulaganja u objekte) i te aktivnosti su nastavljene u 2024. godini. Pored toga, za stalna sredstva u sjedištu (namještaj, inventar, vozila, umjetnička djela, zemljište, zgrade) su unesene podlokacije u modulu stalnih sredstava, a u toku revizije su se ove aktivnosti provodile i za informatičku, elektronsku i ostalu opremu. U toku 2023. godine za svako sredstvo je utvrđena lokacija i dodijeljen inventurni broj koji je eventualno nedostajao.

Navedenim aktivnostima poboljšane su evidencije stalnih sredstava i u tom pogledu je stanje u odnosu na prethodnu godinu znatno bolje, ali smo konstatovali i određene nedostatke kod evidentiranja nekretnina i novonabavljenih vozila koji utiču na ukupnu vrijednost stalnih sredstava (vozila za DKP Strazbur, Brisel i Berlin) evidentirana kao sredstva u pripremi u iznosu od 179.086 KM, iako nisu isporučena s 31.12.2023. godine.

Kod nekretnina smo konstatovali da postoje objekti koji su sukcesijom imovine bivše SFRJ dodijeljeni Bosni i Hercegovini i za koje je završen proces uknjižbe u zemljišnim knjigama, ali isti nisu evidentirani u poslovne knjige Ministarstva (u modul stalnih sredstava i Glavnu knjigu). Prema evidencijama Odsjeka za nekretnine, radi se o dva objekta u Najrobiju (Kenija) i Alžiru (Alžir), dok za dva objekta u Brazilu i Urugvaju, prema datim informacijama, nije završen postupak uknjižbe u vlasništvo Bosne i Hercegovine koji je pokrenut. Prema usmenim informacijama, objekti u Keniji i Alžiru, kao i Brazilu i Urugvaju nisu evidentirani u modulu stalnih sredstava jer Odsjek za finansije nije nikad zaprimio službeni dopis-nalog od nadležne službe-ovlaštenog predstavnika za provedbu Aneksa B Sporazuma o pitanjima sukcesije imovine bivše SFRJ .

Sredstva u pripremi: Pojedina sredstva koja su na 31.12.2023. godine bila evidentirana kao sredstva u pripremu u iznosu 135.266 KM su evidentirana u 2024. godini na sredstva u upotrebi, iako su i ranije ispunjavala uslove da budu evidentirana na upotrebu. Također smo konstatovali da se već duži period kao sredstvo u pripremi vodi sredstvo koje zvanično nije stavljeno u upotrebu. Radi se o agregatu za napajanje strujom u vrijednosti 51.246 KM koji je nabavljen 2019. godine i još uvijek se nalazi kod dobavljača jer nema prostora i adekvatne lokacije gdje bi se isti postavio, a potrebne su i saglasnosti nadležnih institucija za isto.

Navedeno utiče na ukupnu vrijednost iskazanih sredstava Ministarstva u Bilansu stanju, odnosno ukupna vrijednost stalnih sredstava je potcijenjena za vrijednost neevidentiranih objekata.

PREPORUKA 19

Ministarstvo treba sve nekretnine koje su dodijeljene Bosni i Hercegovini u postupku sukcesije imovine bivše SFR Jugoslavije evidentirati u poslovne knjige Ministarstva.

S 31.12.2023. godine nisu evidentirani manjak i višak stalnih sredstava utvrđenih popisom (manjak sredstava sadašnje vrijednosti u iznosu od 6.583 KM i višak sredstava u iznosu od 11.505 KM. Također nisu evidentirani ni višak sredstava za koje nisu utvrđene vrijednosti niti su dostavljeni dokazi o porijeklu sredstava pa ih popisna komisija nije zvanično prihvatila kao višak, srebrenina u arhivu Ministarstva koju je BiH dobila sukcesijom imovine bivše SFRJ čija procjena je u periodu revizije bila u toku i klavir-donacija u Moskvi za koji je popisna komisija predložila da se procijeni vrijednost.

PREPORUKA 20

Za sve viškove sredstava utvrđene popisom potrebno je utvrditi vrijednost i iste evidentirati u poslovne knjige.

6.3.4. Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja Ministarstva, koje su u Bilansu stanja iskazane u iznosu od 5.456.329 KM, sastoje se od kratkoročnih tekućih obaveza (2.728.701 KM), obaveza prema zaposlenima (1.525.943 KM), finansijskih i obračunskih odnosa s drugim povezanim jedinicama (18.800 KM) i kratkoročnih razgraničenja (1.182.585 KM).

Kratkoročne tekuće obaveze: Najznačajnije kratkoročne obaveze odnose se na iskazane obaveze prema dobavljačima (1.723.170 KM) i kratkoročne tekuće obaveze prema fizičkim licima (558.844 KM).

Iznos iskazanih obaveza prema dobavljačima u glavnoj knjizi za sjedište je veći od iznosa iskazanog u probnom bilansu za 174.939 KM koji predstavlja stanje evidentirano u pomoćnoj evidenciji, tj. modulu obaveza putem kojeg se evidentiraju obaveze i plaćanja po računima dobavljača. Navedena razlika nije konstatovana niti obrazložena tokom popisa.

Na pojedinim kontima obaveza konstatovana su dugovna stanja s 31.12.2023. godine, a dio njih se odnose na stanja iz prethodnih godina. Konta obaveza, po računovodstvenim principima, ne mogu imati dugovna salda te navedeno iskazivanje dovodi u pitanje tačnost iskazanih obaveza.

Na kontu obaveza prema fizičkim licima se, prema Instrukciji Ministarstva⁶², evidentiraju uplate sredstava za poštanske troškove dostave putnih isprava. DKP-ovi naplaćuju poštanske troškove kada stranka želi da joj se dokumentacija dostavi poštom, a prema informacijama, nekada su naplaćeni troškovi veći od stvarnih troškova poštarine. Na navedenom kontu je iskazano saldo u iznosu od 532.402 KM za koji je popisna komisija dala preporuku da je potrebno izvršiti uvid u stanja u svakom DKP-u te utvrditi da li se ova sredstva redovno transferišu na Jedinostveni račun trezora BiH. Na osnovu svega prezentiranog, nismo mogli potvrditi tačnost iskazanih kratkoročnih obaveza.

Popisom nisu potvrđena stanja na sintetičkim kontima 3111, 3112, 3119, 3411, 3412, 3413 i 3414, za šta je popisna komisija dala preporuku da se utvrdi osnovanost knjiženja na tim kontima. Nismo se uvjerali da su po preporukama iz prethodne godine preduzete aktivnosti na raščišćavanju dugovnih salda i utvrđivanju osnovanosti određenih knjiženja.

PREPORUKA 21

Potrebno je da Ministarstvo, prilikom evidentiranja transakcija i knjigovodstvenih promjena u Glavnoj knjizi, osigura potpuno poštivanje računovodstvenih pravila i principa kako bi iskazana salda na bilansnim pozicijama bila tačna i odražavala stvarno stanje.

⁶² Broj: 09/3-34-16-20660/13 od 16.7.2013. godine

Kratkoročna razgraničenja: Bilansna pozicija sa stanjem 31.12.2023. godine je iskazana u iznosu od 1.182.885 KM i najvećim dijelom se odnosi na razgraničene rashode za nabavku roba i usluga (1.178.752 KM).

Saldo konta razgraničenih rashoda za nabavku roba i usluga sastoji se od rezervisanja izvršenih za kapitalne izdatke po ugovorima zaključenim u 2023. godini te salda po ugovorima iz 2022. godine koji nisu realizovani do kraja 2023. godine (iznos od 379.254 KM za rekonstrukciju zgrade u Teheranu koja je data na korištenje Ministarstvu i termo-izolacija krova i zamjene stolarije na objektu u Oslu u iznosu od 77.335 KM).

Rezervisani iznos za radove na rekonstrukciji zgrade u Teheranu koja je data na korištenje Ministarstvu od strane Ministarstva vanjskih poslova IR Irana se odnosi na rezervaciju po ugovoru koja je izvršena s 31.12.2022. godine (379.254 KM). Radovi nisu okončani s 31.12.2023. godine u skladu sa zaključenim ugovorom usljed brojnih problema sa izvođačem radova i nadzornim organom, ali i određenih propusta samog Ministarstva, tj. Ambasade BiH u Teheranu u vezi s cjelokupnim postupkom oko ugovaranja radova i angažovanja izvođača radova shodno Ugovoru o prijenosu imovinskih interesa nad objektom koji je zaključen između Ministarstva vanjskih poslova IR Iran (MVP Irana) i Ministarstva. U cijeli slučaj je uključen i Ured za kontrolu diplomatsko-konzularnih poslova Ministarstva. Posljedica navedenog su dodatni troškovi koji su se javili te prolongirani troškovi zakupa prostora. U toku 2024. godine nastavljene su aktivnosti Ministarstva u cilju najboljeg načina rješavanja problema nastalim s izvođačem radova te je izvršen sporazumni raskid ugovora sa izvođačem radova. Utvrđena je vrijednost radova koji su izvedeni te radovi koje izvođač treba još završiti kako bi se mogla angažovati druga firma po preporuci MVP-a Irana i radovi okončati u potpunosti da bi se objekat stavio u funkciju i izvršilo preseljenje.

Rezervisana sredstva po ugovoru za termo-izolaciju krova i zamjene stolarije na objektu u Oslu su s 31.12.2022. godine iznosila 330.699 KM te su tokom godine ispostavljane privremene situacije koje su umanjile rezervisani iznos sa 31.12.2023. godine. Radovi su okončani u martu 2024. godine, kada je dobavljač isplaćen u potpunosti. Uz saglasnost sjedišta Ministarstva od 12.01.2024. godine odobreno je zaključivanje Aneksa Ugovora o izvršenju radova za viškove radova koji nisu bili predviđeni ugovorom u vrijednosti od 10% ugovorenih radova.

Pored navedenih rezervisanja, još uvijek nije razriješeno pitanje početnog salda u iznosu od 9.025 KM za koji popisom nije konstatovano na šta se odnosi.

PREPORUKA 22

Ministarstvo treba voditi računa da stavke knjižene na kontima razgraničenih rashoda trebaju biti zatvorene u toku godine, inače se evidentiraju kao vanredni prihodi institucija BiH.

6.3.5. Popis sredstava i obaveza

Popis novčanih sredstava

Popisne komisije imenovane u DKP BiH dostavljale su samo dokumentaciju o stanju na računima i u blagajni na 31.12.2023. godine, dok je popisna komisija za popis novčanih sredstava, potraživanja i obaveza u Ministarstvu i DKP vršila usklađivanje stanja po popisu i

stanja iskazanog u poslovnim knjigama Ministarstva. Prema informaciji, DKP-ovi su dostavljali skeniranu dokumentaciju komisiji za popis novčanih sredstava, obaveza i potraživanja.

Komisija za popis obaveza i potraživanja je konstatovala da pojedini DKP-ovi prilikom popisa novčanih sredstava nisu evidentirali stanja na blagajni, u valuti zemlje prijema, a da su ista evidentirana u knjigovodstvenoj evidenciji Ministarstva.

Tokom revizije smo uočili da stanje novčanih sredstava u pojedinim DKP-ovima nisu popisano u apoenima, kako je definisano Odlukom Ministarstva o popisu za 2023. godinu⁶³, nego je samo konstatovano stanje sredstava i priložen dnevnik blagajne.

Kao i prošle godine komisija je također konstatovala i da se u sefu blagajne nalazi donirani zlatni nakit 2001. godine te je centralna popisna komisija konstatovala da je započet proces procjene koji je potrebno okončati u što skorijem roku kako bi se sredstva uknjižila u knjigu stalnih sredstava Ministarstva.

Popis potraživanja

Popisne komisije imenovane u DKP-ovima dostavljale su podatke o stanju potraživanja sjedištu Ministarstva gdje je nadležna komisija za popis novčanih sredstava i potraživanja vršila usklađivanje stanja po popisu i stanja iskazanog u poslovnim knjigama Ministarstva.

Popisna komisija je za većinu analitičkih pozicija potraživanja konstatovala da je potrebno u narednom periodu izvršiti uvid u originalnu finansijsku dokumentaciju i utvrdi osnovanost knjiženja. Dakle, popis potraživanja ni u 2023. godini nije u potpunosti izvršen na način propisan Uputstvom o popisu imovine i obaveza budžetskih korisnika-institucija BiH kao i Pravilnikom o računovodstvu s računovodstvenim politikama i procedurama za korisnike budžeta institucija BiH te nije postignuta svrha popisa.

Slična situacija je i sa popisom kratkoročnih razgraničenja, kod kojih je popisna komisija po bilansnim pozicijama koje se odnose na razgraničene prihode (grupa konta 1911) samo konstatovala stanja bez analize i obrazloženja o nastanku i strukturi tih bilansnih pozicija.

Popis stalnih sredstava

Ministarstvo je posvetilo značajnu pažnju aktivnostima na popisu stalnih sredstava kako bi isti bio sveobuhvatan i proveden u skladu s propisima. U odnosu na prethodne godine popisom su obuhvaćena sredstva u pripremi i tuđa sredstva, unaprijeđen je sadržaj izvještaja o popisu stalnih sredstava, međutim ponovo smo konstatovali slabosti jer popisom nisu obuhvaćena sva stalna sredstva - svi objekti u vlasništvu BiH prema evidencijama Odjela za nekretnine, i isto nije navedeno u izvještajima popisnih komisija.

Kao i prethodnih godina, izvještaji popisnih komisija iz DKP mreže i sjedišta su kasnili ili bili nepotpuni te su pojedini DKP-ovi izvještaje dostavili tek poslije više intervencija iz sjedišta. Prilikom popisa stalnih sredstava konstatovani su slični nedostaci kao i prethodnih godina, a odnose se na: štura obrazloženja o sredstvima predloženim za otpis, viškovima i manjkovima, više sredstava evidentirano pod jednim inventurnim brojem (npr. telefonska centrala, komplet stolica), neadekvatni nazivi sredstava u pomoćnoj evidenciji što prilikom popisa onemogućavalo identifikaciju sredstava, određena sredstva nisu obilježena inventurnim

⁶³ Odluka broj 09/3-23-16-3-44820-1/23 od 12.12.2023.godine

brojevima, neodgovarajuće lokacije sredstava ili nenavođenje lokacije sredstava, za popisana tuđa sredstva nisu u svim slučajevima navedeni vlasnici sredstava.

Popis obaveza

Komisija za popis je u narativnom izvještaju iskazala strukturu obaveza evidentiranih po sintetičkim kontima (3111, 3112 itd.) bez detaljnog iskazivanja obaveza po analitičkim kontima, iako je izvršen popis i po analitičkim kontima. Pored toga, za pojedine stavke na sintetičkim kontima 3119, 3412, 3413 i 3912) komisija nije imala adekvatna obrazloženja o osnovanosti knjiženja te je dala preporuke da se, u skladu s naknadnom provjerom osnovanosti knjiženja, utvrde dalje procedure.

PREPORUKA 23

Ministarstvo treba okončati aktivnosti na usaglašavanju stvarnog i knjigovodstvenog stanja sredstava i obaveza shodno donesenim odlukama rukovodstva nakon popisa i utvrđenim rokovima kako bi popis sredstava i obaveza za sljedeću godinu bio proveden u skladu s važećim propisima te kako bi bio efikasan i svrsishodan.

Popis stikera viza i putnih isprava

Proces popisa stiker viza i putnih isprava je unaprijeđen u odnosu na prethodnu godinu i komisija je u izvještaju konstatovala koliko je bilo stanje na početku godine, koliko je zaprimljeno i izdato u toku godine, te koliko je stanje na kraju godine. S obzirom na to da su određeni DKP-ovi samo popisali stanja stikera viza i putnih isprava komisija je zahtijevala da dostave potpune podatke i o zaduženjima i razduženjima kako bi se iskazali potpuni podaci. Određena unapređenja se mogu očekivati kada se implementira aplikacija koja se odnosi na konzularne usluge.

Po pitanju praćenja i kontrole izdavanja stikera i viza u prethodnom periodu dali smo preporuku (redni broj 30 u Tabeli 2) te smo na osnovu prethodno prezentiranog ocijenili da je realizacija iste u toku, a što će biti predmetom daljnjeg praćenja do okončanja realizacije.

7. ZAPOŠLJAVANJE I STATUS ZAPOSLENIH (ANGAŽOVANIH) LICA

Zakonom o budžetu institucija BiH i međunarodnih obaveza BiH za 2023. godinu odobreno je 520 zaposlenih u Ministarstvu.

Na 31.12.2023. godine bilo je 466 zaposlenih lica⁶⁴, a prosječan broj zaposlenih u 2023. godini za koje su isplaćene bruto plaće bio je 471⁶⁵.

Evidencija zaposlenih u Ministarstvu se i tokom 2023. godine vodila u pomoćnoj tabeli koja nije pouzdana, sveobuhvatna i ažurna te je moguće utvrditi samo trenutnu poziciju zaposlenih, ali ne i kretanje zaposlenih iz godine u godinu u okviru sjedišta i DKP-ova. Podatke o ukupnom broju zaposlenih, o zaposlenima koji su obavljali poslove drugih radnih mjesta ili su interno

⁶⁴ Podatak iz obrasca 4/1 (Dinamika zapošljavanja) u setu finansijskih izvještaja Ministarstva

⁶⁵ Podatak iz obrasca 4 (Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih) u setu finansijskih izvještaja Ministarstva

premješteni u sjedištu, na rad u DKP ili vraćeni iz DKP u sjedište smo preuzeli iz obrazaca koji je sastavni dio godišnjeg finansijskog izvještaja (prosječan broj zaposlenih i dinamika zapošljavanja) te tabela koje je Ministarstvo sačinilo za potrebe obavljanja revizije.

U toku 2023. godine razvijena je aplikacija za uspostavljanje evidencije zaposlenih te smo u toku završne revizije konstatovali da se podaci o zaposlenima unose u aplikaciju koja bi trebala osigurati izvještavanje o zaposlenima po raznim aspektima.

Po pitanju preporuke koju smo dali u prethodnom periodu (redni broj 32 u Tabeli 2) u vezi s uspostavljanjem evidencije o zaposlenima, ocijenili smo da Ministarstvo preduzima aktivnosti na realizaciji date preporuke i ista će biti predmetom daljeg praćenja do konačne realizacije.

7.1. Zapošljavanje na određeno vrijeme

U toku godine Ministarstvo je sklopilo više ugovora na određeno vrijeme radi hitnog obavljanja poslova i na osnovu saglasnosti Agencije za državnu službu jer su konkursne procedure za zapošljavanje na neodređeno bile u toku. Pojedine osobe, angažovane po ugovorima na određeno vrijeme, su već ranije bile uposlene u Ministarstvu po istim ugovorima. U odnosu na prošlu godinu smanjen je broj zaposlenih s kojima je ugovor o radu na određeno vrijeme zaključen bez provođenja konkursne procedure pa smo konstatovali da su na takav način zaključeni ugovori za dva državna službenika i šest zaposlenika.

Po pitanju zapošljavanja na određeno vrijeme prethodne godine smo dali preporuku (redni broj 33 u Tabeli 2) te smo na osnovu prethodno prezentiranog ocijenili da je realizacija iste u toku, a što će biti predmetom daljnjeg praćenja do okončanja realizacije.

7.2. Obavljanje poslova drugog radnog mjesta

Ministarstvo je i tokom 2023. godine nastavilo s praksom obavljanja pojedinih poslova na osnovu ovlaštenja. U 2023. godini je 18 državnih službenika obavljalo poslove drugog radnog mjesta na osnovu rješenja koja su donesena u 2023. godini i u kojim je navedeno da se poslovi obavljaju do popune upražnjenih radnih mjesta. Na osnovu ovlaštenja obavljani su i poslovi rukovodećih državnih službenika, kao što su poslovi sekretara Ministarstva, poslovi pomoćnika ministra u Sektoru za multilateralne i poslovi pomoćnika ministra u Sektoru za bilateralne odnose. Način obavljanja poslova prijenosom ovlaštenja datiraju od 2021. godine, te smo tokom 2023. godine konstatovali da za pojedine pozicije nisu raspisani javni oglasi, dok je javni oglas za popunjavanje radnog mjesta sekretara poništen.

Također smo konstatovali, kao i prethodnih godina, da je poslove sekretara obavljalo više državnih službenika u različitom periodu što nije prihvatljivo s aspekta kontinuiteta u obavljanju poslova, praćenja i unapređenja sistema internih kontrola, a pored toga, nije usaglašeno s propisima. U konkretnom slučaju, dva državna službenika obavljaju poslove radnih mjesta koji su za dva nivoa viši od radnog mjesta na koja su postavljeni rješenjem Agencije za državnu službu BiH, a jedan državni službenik na osnovu rješenja o privremenom obavljanju poslova za jedan nivo višeg radnog mjesta.

PREPORUKA 24

Ministarstvo je obavezno upražnjene pozicije, posebno rukovodećih državnih službenika, popuniti u skladu sa Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH.

7.3. Obavljanje poslova drugog radnog mjesta radi sticanja iskustva

Tokom godine su dva zaposlenika, koja su u stalnom radnom odnosu u Ministarstvu na poslovima za čije obavljanje je potrebna srednja stručna sprema, obavljala (bez naknade) poslove državnog službenika radi sticanja iskustva na poslovima visoke stručne spreme. Poslovi su obavljani na osnovu rješenja iz 2022. godine.

Postojećim propisima⁶⁶ nije predviđena mogućnost da rukovodilac institucije može donijeti rješenje o raspoređivanju zaposlenih na drugo radno mjesto, a radi sticanja potrebnog radnog iskustva, te smo konstatovali da u 2023. godini nije bilo novih slučajeva raspoređivanja zaposlenih sa srednjom spremom za obavljanje poslova visoke stručne spreme.

U vezi s navedenom problematikom Ministarstvu smo prethodne godine dali preporuku (redni broj 35 u Tabeli 2) te smo na osnovu prethodno prezentiranog ocijenili da je realizacija iste u toku, a što će biti predmetom daljnjeg praćenja do okončanja realizacije preporuke.

7.4. Interni premještaji i unapređenja

Ministarstvo ne vodi posebnu evidenciju o osoblju koje je upućeno na rad u DKP mrežu, koje je interno premješteno i unaprijeđeno te su podaci sačinjeni za potrebe revizije.

Ministarstvo je u toku godine izvršilo interni premještaj za 62 državna službenika te interni premještaj-unapređenja za 15 državnih službenika. Odlukom o izuzeću od odredbi Zakona o državnoj službi u institucijama BiH⁶⁷ definisano je da se odredbe člana 31. i 32. Zakona o državnoj službi, po kojim se unapređenja vrše provođenjem internih konkursa, ne primjenjuju na diplomatsko-konzularno osoblje Ministarstva.

Rješenje o unapređenju, odnosno internom premještaju, donosi ministar uz prethodno pribavljeno mišljenje Agencije za državnu službu, a kao razlog se navodi potreba popunjavanja određenog radnog mjesta. Prema Odluci o uslovima i načinu upućivanja uposlenih u Ministarstvu na rad u DKP zaposleni se upućuju na rad u DKP na radno mjesto istog ranga na kojem su raspoređeni u sjedištu, na mjesto višeg ranga za jedan nivo ili na radno mjesto nižeg ranga uz njegovu pisanu saglasnost. Odlukom nije definisano kako se postupa prilikom povratka zaposlenih u sjedište koji su raspoređeni na radno mjesto višeg ranga. U praksi se zaposleni koji se upućuje na viši rang smatra unaprijeđenim te se prilikom povratka raspoređuju na isti rang na kojem su bili u DKP mreži.

Prethodnih godina smo također ukazali na navedenu problematiku i netransparentnost procesa internog premještanja i unapređivanja u Ministarstvu, kao i činjenicu da se unapređenje vrši na

⁶⁶ Zakonom o državnoj službi u institucijama BiH i podzakonskim aktima je uređen način internih premještaja državnih službenika

⁶⁷ Broj 06-07-208/27-04 od 19.02.2004.

lični zahtjev i bez propisanih kriterija. Tokom revizije nismo konstatovali aktivnosti na donošenju jasnih i transparentnih kriterija za napredovanje i interno premještanje zaposlenih.

PREPORUKA 25

Preporučujemo Ministarstvu donošenje internog pravilnika kojim bi se definisali jasni i transparentni kriteriji za napredovanje i interno premještanje zaposlenih.

7.5. Upućivanje zaposlenih na rad u DKP mrežu

Odlukom o uslovima i načinu upućivanja zaposlenih u Ministarstvu na rad u DKP⁶⁸ definisani su uslovi i kriteriji koji se odnose na radno iskustvo, nivo poznavanja jednog diplomatskog jezika, poznavanje jezika zemlje prijema, ocjena rada u posljednje dvije godine, procjena stručnosti, kreativnosti, samostalnosti i stvaralačke inicijative zaposlenog te doprinosu radu Ministarstva. Ovom Odlukom je predviđeno sačinjavanje liste upražnjenih radnih mjesta i mjesta koja bi zbog isteka mandata zaposlenih trebala ostati upražnjena u narednoj kalendarskoj godini, objava liste na oglasnoj ploči Ministarstva najkasnije do 31. decembra i dostavljanje zaposlenim na e-mail, objava poziva za iskazivanje interesa za odlazak na rad u DKP na oglasnoj ploči Ministarstva te da zaposleni iskazuju interes na odlazak u DKP u pisanoj formi na propisanom obrascu i upućuju na mail naznačen u pozivu za iskazivanje interesa. Odlukom nije definisano na koji način ministar donosi konačnu odluku čime postupak u ovom dijelu nije u potpunosti transparentan.

Za 2023. godinu nije sačinjena lista upražnjenih radnih mjesta, ali su nam prezentovani pozivi za iskazivanje interesa za odlazak na rad u DKP, koji se dostavlja svim zaposlenim elektronskim sredstvima komunikacije.

U vezi s preporukom iz prethodne godine da se postupak upućivanja zaposlenih u DKP mrežu vrši na transparentan način, u skladu s propisanim kriterijima (redni broj 37 u Tabeli 2) cijenimo da Ministarstvo preduzima aktivnosti koje će biti predmetom praćenja i u narednom periodu.

7.6. Ugovori o djelu

Ministarstvo je i tokom 2023. godine angažovalo vanjske saradnike u sjedištu putem ugovora o djelu za obavljanje redovnih poslova iz djelokruga Ministarstva. Na osnovu uvida u pojedinačne ugovore o djelu i izvještaje o radu može se zaključiti da se radi o poslovima koji odgovaraju sistematizovanim radnim mjestima, iako je u tabelarnim pregledima Ministarstva navedeno da se radi o povremenim poslovima. Putem ugovora o djelu obavljani su poslovi koji se nalaze u opisu sistematizovanih radnih mjesta ili redovni poslovi kao što su: skeniranje i unošenje pošte u sistem OWIS; elektronsko zavođenje pošte u djelovodnik, skeniranje pošte pristigle iz DKP-a i unošenje u sistem OWIS; ispomoć na poslovima prosljeđivanja izvoda iz matičnih knjiga nadležnim organima, ispomoć na poslovima koji se odnose na odricanje državljanstava; koordinacija i komunikacija unutar nadležnih sektora Ministarstva vezana za

⁶⁸ Odluka broj 09-02-2-36517/22 od 27.09.2022. godine

pripremu sastanaka ministra, analiza materijala potrebnih za održavanje sjednica Vijeća ministara BiH, itd.)

Ukupni izdaci za ugovore o djelu s 31.12.2023. godine iskazani su u iznosu od 180.473 KM i na nivou su realizacije za 2022. godinu (manji za 377 KM). Tokom godine je angažovano 30 izvršilaca kojima su isplaćene naknade u iznosima od 320 do 1.500 KM. Od ukupnog broja izvršilaca, u kontinuitetu tokom godine bila su angažovana četiri izvršioca, a ugovori u kontinuitetu od 6-10 mjeseci su zaključeni sa 7 izvršilaca.

Prema Zakonu o obligacionim odnosima, ugovor o djelu se potpisuje s fizičkom osobom za konkretan posao koji predstavlja „zaokruženu“ cjelinu, te stoga predmet ugovora o djelu ne mogu biti poslovi koji se obavljaju u kontinuitetu niti poslovi sistematizovanih radnih mjesta. I dalje smatramo da je praksa angažovanja lica po osnovu ugovora o djelu za obavljanje redovnih poslova neprihvatljiva za javni sektor te da je ovakav angažman prihvatljiv u izuzetnim slučajevima i to za konkretne poslove koji se javljaju povremeno, shodno zakonskim propisima koji regulišu oblast obligacionih odnosa.

PREPORUKA 26

Ministarstvo treba osigurati da se ugovori o djelu zaključuju samo u izuzetnim slučajevima i to za poslove koji su privremenog karaktera i koji se ne mogu smatrati poslovima sistematizovanih radnih mjesta.

8. JAVNE NABAVKE

Ministarstvo nije objavilo Plan javnih nabavki za 2023. godinu u roku propisanom u Zakonu o javnim nabavkama⁶⁹. Plan je donesen nakon što je Ministarstvo finansija i trezora BiH odobrilo namjensku strukturu kapitalnih izdataka te je na portalu javnih nabavki objavljen 15.06.2023. godine. Za prvi kvartal 2023. godine, kada je na snazi bilo privremeno finansiranje, donesen je privremeni plan nabavki.

Prema prezentiranim podacima⁷⁰, Ministarstvo je u 2023. godini provelo 12 postupaka javnih nabavki. Od navedenog broja, Ministarstvo je provelo pet otvorenih postupaka u vrijednosti od 363.554 KM⁷¹, dva pregovaračka postupka bez objave obavještenja u vrijednosti od 33.000 KM i pet konkurentskih postupaka u vrijednosti od 88.665 KM. Ministarstvo je putem direktnog sporazuma izvršilo nabavke u vrijednosti od 70.418 KM. Osim navedenih postupaka, Ministarstvo je izvršilo jednu nabavku uz izuzeće od primjene Zakona o javnim nabavkama.

Nabavke u DKP-ovima regulisane su Pravilnikom o ugovorima koji se dodjeljuju u diplomatsko-konzularnim predstavništvima i misijama⁷² kojim je regulisan i način izvještavanja o zaključenim ugovorima putem godišnjeg obavještenja o dodjeli ugovora. Prema tom obavještenju, u DKP-ovima je provedeno 28 nabavki nakon čega su zaključeni ugovori u vrijednosti od 1.054.581 KM bez PDV-a.

⁶⁹ Članom 17. Zakona o javnim nabavkama propisano je da ugovorni organ objavljuje plan nabavki na portalu javnih nabavki, i to najkasnije u roku od 30 dana od dana usvajanja budžeta (budžet za 2023. godinu usvojen 31.03.2023. godine).

⁷⁰ Podaci iz sistema e-nabavke

⁷¹ U navedeni iznos nije uračunat iznos od 26.509 KM jer na portal e-nabavke nije uneseno Obavještenje o dodjeli ugovora za LOT 2 otvorenog postupka nabavke namještaja iako je zaključen ugovor 29.12.2023.godine

⁷² Pravilnik Vijeća ministara BiH (Službeni glasnik BiH, broj 84/15)

Navodimo opće nedostatke uočene tokom revizije procesa javnih nabavki:

- Pokretanje postupaka nije vršeno prema rokovima utvrđenim u planu nabavki (nabavka motornih vozila, nabavka filmova, ribona i kartica) te se na taj način umanjuje svrha i značaj donošenja plana nabavki,
- Pojedini postupci su kasno planirani a ugovori zaključeni zadnjeg radnog dana u godini (nabavka obrazaca naljepnica viza, namještaj, video-nadzor), pa nisu zadovoljene sve proceduralne radnje (namještaj) ili je izvršeno rezervisanje za izdatke koji ne zadovoljavaju uslove za rezervisanje (obrasci naljepnica viza),
- Izvršene su određene nabavke koje nisu planirane niti je proveden postupak jer zahtjev za nabavkom nije upućen nadležnom odsjeku koji je zadužen za javne nabavke (npr. za ozvučenje atrija evidentirano više faktura u ukupnom iznosu od 10.177 KM, punjenje klima uređaja nakon izbora dobavljača za servisiranje tog istog uređaja),
- U nekoliko nabavki je protekao izvjestan period između potpisivanja pojedinih dokumenata do faze zaključenja ugovora, što se moglo odraziti na realizaciju ugovora.

Nabavka avio-karata kasno je planirana pa je postupak okončan zaključivanjem ugovora s izabranim dobavljačem nakon isteka roka do kog je važio prethodni ugovor.

PREPORUKA 27

Ministarstvo je dužno postupke nabavki pokretati i provoditi u skladu s planom nabavki i utvrđenom dinamikom kako bi isti bili okončani prije isteka prethodnih ugovora.

Revizijom procedura javnih nabavki iz uzorka utvrđena su odstupanja od zadanih kriterija kako slijedi:

8.1. Nabavka namještaja

Nabavka je izvršena putem otvorenog postupka kroz 2 lota (nabavka uredskog namještaja-lot 1 i nabavka stilskog namještaja-lot 2). Ukupna planirana i procijenjena vrijednost nabavke je 53.600 KM bez PDV-a.

Procedura nabavke relativno je kasno planirana, što je uticalo na preostale aktivnosti kako bi se zaključio ugovor do kraja godine i osigurala realizacija odobrenih sredstava za kapitalne izdatke. Prije zaključivanja ugovora od ponuđača (po jednog za svaki lot) je tražena pismena izjava da se neće žaliti u postupku, a dokumentaciju o ličnoj sposobnosti ponuđači su dostavili mail-om (naknadno je dostavljena originalna dokumentacija). Ponuđač za nabavku stilskog namještaja (lot 2) je dostavio obavještenje da ispunjava uslove u smislu nevođenja krivičnog postupka i da će uvjerenje kojim se dokazuje nevođenje krivičnog postupka dostaviti naknadno, zbog procedure kod nadležnog suda. Uvjerenje općinskog suda, izdato 30.01.2024.godine, je dostavljeno naknadno. Navedeni dokumenti, dakle, nisu dostavljeni u rokovima predviđenim tenderskom dokumentacijom.

Pored toga, konstatovali smo da u tenderskoj dokumentaciji kod nabavke uredskog namještaja (lot 1) nisu definisane minimalne karakteristike za uredske stolice, nego tačne dimenzije sa +/- 2% dozvoljenim odstupanjem.

Za nabavku stilskog namještaja (lot 2) Ministarstvo nije objavilo obavještenje o dodjeli ugovora (rok za objavu je 30 dana od dana zaključenja ugovora), nije dostavilo izvještaj o postupku javne nabavke Agenciji, niti je u roku od 30 dana od dana zaključenja ugovora objavilo osnovne elemente ugovora na portalu javnih nabavki, odnosno nije postupilo shodno odredbama člana 74. stav 1. i člana 75. stav 1. i 2. Zakona o javnim nabavkama.

PREPORUKA 28

Ministarstvo je nakon zaključenja ugovora s odabranim ponuđačem obavezno provesti sve potrebne propisane procedure oko obavještavanja o dodjeli ugovora i izvještaja o postupku javne nabavke.

8.2. Usluge interneta

Ministarstvo za potrebe sjedišta plaća mjesečni zakup rezervnog internet linka kapaciteta 30 Mbps u iznosu od 1.551 KM sa PDV-om. Usluge zakupa rezervnog internet linka se realizuju na osnovu ugovora zaključenog 2008. godine. Ugovoreni kapacitet od 4 Mbps nije mijenjan novim ugovorom niti aneksom ugovora, nego je ponuđač samostalno povećavao kapacitet predmetnog linka. Neprovođenje procedure nabavke internet usluga, gdje cijena usluge nije mijenjana 16 godina, može biti neekonomično. Ministarstvo je ispitalo tržište u cilju nabavke usluga rezervnog internet linka. Pripremljen je zahtjev za pokretanje postupka, ali nabavka nije pokrenuta.

PREPORUKA 29

Ministarstvo treba provesti proceduru nabavke usluga interneta i zanoviti stare ugovore.

8.3. Nabavka vozila u DKP-ima

U postupcima nabavki vozila u Ambasadi u Beču (dva postupka) nije objavljen poziv za nabavku na internet stranici Ambasade ili Ministarstva, što je obaveza definisana Pravilnikom o ugovorima koji se dodjeljuju u diplomatsko-konzularnim predstavništvima i misijama BiH.

PREPORUKA 30

Nabavke u DKP-ovima trebaju biti realizovane u skladu s važećim propisima koji regulišu oblast nabavki.

8.4. Realizacija ugovora/okvirnih sporazuma

Nisu nam dostavljeni dokazi da je u Ministarstvu osigurano praćenje realizacije količinskih vrijednosti po ugovorima, dok se vrijednost ugovora prati u Odsjeku za finansije, a istek ugovora prati službenik za javne nabavke.

Međutim, i u ovom segmentu smo konstatovali određene nedostatke:

- Ministarstvo je, nakon isteka ugovora s dobavljačem za nabavku auto-guma (okvirni sporazum potpisan 25.02.2022. godine na period od godinu dana) nabavku guma vršilo od dva dobavljača od kojih ni sa jednim nije potpisan ugovor. Jedan od dobavljača je, na zahtjev Ministarstva, dostavio ponudu u iznosu od 7.017 KM i nabavka je realizovana izdavanjem narudžbenice Ministarstva. Pored toga je u toku godine

izvršena nabavka auto-guma u iznosu od 7.000 KM od dobavljača koji je izabran za pranje vozila. Dakle, ukupan iznos obje nabavke prelazi iznos koji je predviđen za realizaciju putem direktnog sporazuma.

- Po okvirnom sporazumu za nabavku goriva vrši se fakturisanje po različitim jediničnim cijenama, u zavisnosti od pumpe na kojoj se toči gorivo. Takav način fakturisanja cijena nije predviđen u tenderskoj dokumentaciji na osnovu koje je izvršen izbor dobavljača.

PREPORUKA 31

Ministarstvo je dužno pratiti realizaciju okvirnih sporazuma/ugovora u pogledu isteka ugovora i pravovremenog pokretanja novih procedura javnih nabavki te kontrole fakturisanih cijena.

9. OSTALO

9.1. Revizija DKP-ova

Procesom revizije obuhvatili smo poslovanje ambasada u Madridu, Londonu, Vašingtonu, Kairu i Abu Dabiju te Generalni konzulat u Štuttgartu. Nakon obavljene revizije dostavili smo Ministarstvu pisma o nalazima i preporukama revizije, s napomenom da se ista dostave i revidiranim DKP-ovima.

Zapažanja prilikom obavljanja revizije odnose se najvećim dijelom na ranije konstatovane nedostatke i slabosti u radu DKP-ova u procesima programiranja i izvještavanja o radu i aktivnostima DKP-ova (nisu još okončane aktivnosti na sistemskom uređenju ove oblasti), finansijskom poslovanju i izvršenju budžeta (nepostojanje ili neadekvatne evidencije o službenim vozilima, evidencije o izdatim naljepnicama viza), transfera konzularnih taksi, obilježavanja stalnih sredstava i evidentiranja potraživanja i obaveza, nepostojanja video-nadzora.

Konstatovani nedostaci i slabosti obuhvaćeni su kroz pojedinačne tačke izvještaja o reviziji Ministarstva.

9.2. IT revizija

Ministarstvo je donijelo Odluku o načinu funkcionisanja početne stranice (homepage) Ministarstva (Odluka), koja propisuje objavu podataka na istoj. Konzularne informacije se većim dijelom nalaze na web-stranici sjedišta, a specifični obrasci se nalaze na web-stranicama ambasada i konzulata. U procesu revizije je uočeno da neka predstavništva (npr. Pariz, Milan i sl.) nemaju svoje web-stranice, kao i da se određeni sadržaji (nabavke, informacije o osoblju u ambasadama i konzulatima i sl.) ne objavljuju pravovremeno. Nedostatak web-stranica generalnih konzulata ograničava mogući pristup informacijama koje su od interesa za korisnike usluga konzulata. Ranije pokrenute aktivnosti na implementaciji nove web-stranice sjedišta Ministarstva, s namjerom da se uradi optimizacija i dopunjavanje sadržaja, a u perspektivi unificiraju web-stranice unutar DKP mreže, su obustavljene zbog odliva stručnih kadrova.

United Nations Development Programme (UNDP), kroz projekat digitalne transformacije javnog sektora u BiH, saraduje s Ministarstvom. U ostvarenoj komunikaciji Ministarstvo je izrazilo potrebu za implementacijom nove web-stranice za sjedište. Pored navedenog su istakli i potrebu dizajniranja web-stranica za DKP mrežu radi bolje komunikacije s građanima i javnošću. Prema trenutnim informacijama, UNDP će donirati web-stranice za sjedište i DKP mrežu.

Na osnovu prikupljenih informacija iz Odsjeka za informisanje uočeno je da 22 DKP-a i 5 misija nemaju web-stranicu.

PREPORUKA 32

Ministarstvo treba, posebno u uslovima kada značajan broj DKP-ova nema svoju web-stranicu, uspostaviti mehanizam za efikasno ažuriranje podataka i unapređenje sistema objave podataka na web-stranici.

U toku obavljanja IT revizije za 2023. godinu smo konstatovali određene nedostatke u oblastima centralizovanog pohranjivanja i administriranja web-stranica i video-nadzora. Detaljniji nalazi i preporuke su prezentovani u Memorandumu o izvršenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu, a koji, radi opće sigurnosti sistema, nisu sadržani u Izvještaju.

9.3. Sudski sporovi

Radni sporovi u DKP-ima: Prethodnih godina smo konstatovali da su pokrenuti sudski sporovi protiv Ministarstva radi potraživanja po osnovu radnog odnosa, iako su lica bila angažovana po osnovu ugovora o djelu u ambasadama u Madridu i Rimu. Spor u Rimu je okončan donošenjem presude u kome je djelimično uvažena žalba tužioca i naloženo plaćanje iznosa od 38.229 EUR, uključujući i sudske troškove (vrijednost spora po tužbi je 168.552 KM). Po presudi suda u Madridu naloženo je plaćanje iznosa od 11.089 EUR koje je realizovano u 2024. godini (vrijednost spora u tužbi je 46.939 KM).

Prema važećem Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva, u DKP-ovima se mogu na radnim mjestima za koja je predviđeno da se mogu popunjavati lokalnim osobljem zaposliti i državljani države prijema po osnovu ugovora o djelu⁷³. Uglavnom se radi o radnim mjestima administrativno-tehničkih sekretara, domara i vozača. Prethodnih godina smo konstatovali da postoji razlika u propisima zemalja domaćina u odnosu na zakonodavstvo Bosne i Hercegovine u vezi s radnim odnosima i zaštitom prava njihovih državljana angažovanih u stranim misijama. Imajući u vidu navedeno, angažman stranih državljana u diplomatskim misijama BiH, po osnovu ugovora o djelu koji je obligaciono-pravni odnos, može imati za posljedicu radni spor.

PREPORUKA 33

Preporučujemo Ministarstvu da, kod angažmana stranih državljana u diplomatsko konzularnim predstavništvima, ima u vidu i zakonske odredbe iz oblasti radnog prava zemlje domaćina te izbjegne moguće sudske sporove pred stranim sudovima.

⁷³ Član 61. Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva

Spor u vezi vlasništva nad zgradom Ministarstva: Ministarstvo je 01.12.2021. godine zaprimilo obavijest o upisu JP Željeznice Federacije Bosne i Hercegovine kao vlasnika objekta i zemljišta ispod objekta u kojem je smješteno Ministarstvo, a na osnovu rješenja Zemljišno-knjižnog ureda Općinskog suda u Sarajevu iz 2021.godine.

Pravobranilaštvo BiH je u 2022. godini obavijestilo Ministarstvo da je uložilo žalbu na rješenje Zemljišno-knjižnog ureda Općinskog suda u Sarajevu, a sudski postupak je u toku. JP Željeznice Federacije Bosne i Hercegovine je 14.02.2023. godine pokrenulo parnični spor radi naknade štete na ime zakupnine poslovne zgrade.

Po pitanju preporuke da Ministarstvo u saradnji sa svojim zakonskim zastupnikom, preduzme sve potrebne pravne radnje i lijekove u cilju zaštite imovinsko-pravnih interesa Bosne i Hercegovine (preporuka 29/2021 u Tabeli 2a), cijenimo da je Ministarstvo preduzelo određene aktivnosti, te s obzirom da je sudski postupak u toku, isti će biti predmetom daljeg praćenja do konačne realizacije.

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Ministarstvo je, nakon utvrđenog roka, dostavilo komentare na Nacrt izvještaja o obavljenoj finansijskoj reviziji za 2023. godinu. Mada su komentari dostavljeni nakon utvrđenog roka, isti su razmotreni, ali nisu prihvaćeni jer ne sadrže nove dokaze ili informacije koje utiču na izmjenu nalaza i preporuka u odnosu na Nacrt izvještaja.

U odnosu na Nacrt izvještaja izvršene su tehničke korekcije koje suštinski ne mijenjaju nalaze i preporuke.

U Odgovoru na dostavljene komentare na Nacrt izvještaja o obavljenoj reviziji, koji je dostavljen rukovodstvu Ministarstva uz konačan Izvještaj o obavljenoj reviziji za 2023. godinu, navedeni su detalji u vezi sa dostavljenim komentarima.

Reviziju u Ministarstvu za 2023. godinu obavili su: Snježana Baštinac-vođa tima, Nataša Avdalović- član tima, Ivana Jurčević-član tima, Aida Selimović-član tima, Adnan Muharemagić-član tima, Armin Korać-član tima, Sadržmir Teskeredžić-član tima i Slaviša Vuković-IT revizor.

**Vođa tima za
finansijsku reviziju**

Snježana Baštinac, v. r.

**Rukovodilac Odjela za
razvoj, metodologiju i kontrolu
kvaliteta finansijske revizije**

Mirsada Sijamić, v. r.

Broj: 04-16-1-880/24

Prilozi

Tabela I - Pregled rashoda budžeta za 2023. godinu

Tabela II - Bilans stanja na 31.12.2023. godine

Tabela III - Pregled prihoda i primitaka za 2023. godinu

Pregled rashoda budžeta za 2023. godinu

Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine

Tabela I

Opis	Odobreni budžet	Usklađiva- nja budžeta	Ukupni budžet	Izvršenje budžeta	Procenat (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Tekući izdaci	64.717.000	25.000	64.742.000	55.203.481	85
Bruto plaće i naknade	33.557.000	-1.350.000	32.207.000	27.137.767	84
Naknade troškova zaposlenih	14.554.000	0	14.554.000	11.623.108	80
Putni troškovi	1.329.000	0	1.329.000	1.204.897	91
Izdaci telefonskih i poštanskih usluga	1.219.000	0	1.219.000	785.122	64
Izdaci za energiju i komunalne usluge	1.771.000	350.000	2.121.000	1.740.241	82
Nabavka materijala	638.000	0	638.000	513.412	80
Izdaci za usluge prevoza i goriva	642.000	50.000	692.000	609.738	88
Unajmljivanje imovine i opreme	5.589.000	702.000	6.291.000	6.176.185	98
Izdaci za tekuće održavanje	615.000	0	615.000	599.507	97
Izdaci za osiguranje	547.000	0	547.000	499.125	91
Ugovorene i druge posebne usluge	4.256.000	273.000	4.529.000	4.314.378	95
2. Kapitalni izdaci	1.660.000	0	1.660.000	1.372.619	83
Nabavka zemljišta	0	0	0	0	
Nabavka građevina	0	0	0	0	
Nabavka opreme	1.560.000	0	1.560.000	1.353.967	87
Nabavka ostalih stalnih sredstava	0	0	0	0	
Rekonstrukcija i investiciono održavanje	100.000	0	100.000	18.652	19
3. Tekući grantovi	0	1.000.000	1.000.000	1.000.000	100
	0	1.000.000	1.000.000	1.000.000	
4. Budžet-neposredna potrošnja (1+2+3)	66.377.000	1.025.000	67.402.000	57.576.100	85
5. Višegodišnja kapitalna ulaganja	0	4.530.892	4.530.892	1.808.441	40
Adaptacija objekta u Londonu		18.695	18.695	0	0
Sanacija grijanja u Briselu		678	678	0	0
Adaptacija objekta u Madridu		148.044	148.044	0	0
Opremanje objekata u Zagrebu, Londonu, Oslu, Budimpešti i Madridu		95.979	95.979	0	0
Adaptacija objekta u Budimpešti		746.732	746.732	326.161	44
Kupovina, adaptacija i opremanje objekta za smještaj DKP BiH u Crnoj Gori		1.500.000	1.500.000	1.468.810	98
Rekonstrukcija i opremanje objekta za potrebe DKP BiH u Beču		2.020.764	2.020.764	13.470	1
6. Novčane donacije	0	12.501	12.501	0	0
Donacija za finansiranje redovnog rada Ambasade BiH u Ankari	0	12.501	12.501	0	0
7. Programi posebne namjene	0	19.767.770	19.767.770	0	0
Kupovina objekta za potrebe DKP BiH	0	19.767.770	19.767.770	0	0
8. Ukupno (4+5+6+7)	66.377.000	25.336.163	91.713.163	59.384.541	65

Rukovodstvo je Pregled rashoda budžeta po ekonomskim kategorijama odobrilo _____ 2024. godine.

Ministar:

Elmedin Konaković

Bilans stanja na 31.12.2023. godine

Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine

Tabela II

Opis	31.12.2023.	31.12.2022.	Procenat (2/3*100)
1	2	3	4
1. Gotovina, krat. potraživanja, razgraničenja i zalihe	12.401.947	13.685.560	91
Novčana sredstva	7.989.610	10.236.870	78
Kratkoročna potraživanja	737.851	435.494	169
Kratkoročni plasmani	1.529.506	1.489.611	103
Interni finansijski odnosi	225.773	175.492	129
Zalihe	0	0	
Kratkoročna razgraničenja	1.919.207	1.348.094	142
2. Stalna sredstva	57.574.162	56.041.920	103
Stalna sredstva	83.997.320	80.888.238	104
Ispravka vrijednosti	26.423.158	24.846.319	106
Neotpisana vrijednost stalnih sredstava	57.574.162	56.041.920	103
Dugoročni plasmani	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
UKUPNO AKTIVA (1+2)	69.976.109	69.727.480	100

3. Kratkoročne obaveze i razgraničenja	5.456.329	4.132.770	132
Kratkoročne tekuće obaveze	2.728.701	1.376.530	198
Kratkoročni krediti i zajmovi	0	0	
Obaveze prema zaposlenima	1.525.943	1.416.075	108
Interni finansijski odnosi	18.800	18.800	100
Kratkoročna razgraničenja	1.182.885	1.321.366	90
4. Dugoročne obaveze i razgraničenja	0	0	
Dugoročni krediti i zajmovi	0	0	
Ostale dugoročne obaveze	0	0	
Dugoročna razgraničenja	0	0	
5. Izvori sredstava	57.578.665	56.068.970	103
Izvori sredstava	57.578.665	56.068.970	103
Ostali izvori sredstava	0	0	
Neraspoređeni višak prihoda/rashoda	0	0	

UKUPNO PASIVA (3+4+5)	63.034.994	60.201.741	105
------------------------------	-------------------	-------------------	------------

Napomena: Pravilnikom o finansijskom izvještavanju institucija Bosne i Hercegovine, čl.10. stav 4., napomenuto je da bilans stanja budžetskih korisnika **neće biti uravnotežen** (aktiva jednaka pasivi) zbog programski uspostavljenog sistema Glavne knjige, dok će bilans stanja koji radi Ministarstvo finansija i trezora na nivou Budžeta institucija Bosne i Hercegovine za tekuću godinu biti uravnotežen

Rukovodstvo je Bilans stanja odobrilo _____ 2024. godine

Ministar:
Elmedin Konaković

Pregled prihoda i primitaka za 2023. godinu

Ministarstvo vanjskih poslova Bosne i Hercegovine

Tabela III

Opis	Planirani iznos u budžetu	Izmjene i dopune	Ukupno planirani iznos	Ostvareni iznos	Procenat (5/4*100)
1	2	3	4 (2+3)	5	6
1. Neporezni prihodi	9.017.000	0	9.017.000	8.870.199	98
Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	0	0	1.298	
Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga	9.017.000	0	9.017.000	8.868.901	98
Novčane kazne (neporeske prirode)	0	0	0	0	
2. Tekući transferi i donacije	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija - donacije iz inostranstva	0	0	0	0	
Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti	0	0	0	0	
Domaće donacije	0	0	0	0	
3. Kapitalni primici	30.000	0	30.000	13.710.584	
Kapitalni primici od prodaje stalnih sredstava	30.000	0	30.000	13.710.584	
Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	
Primici od dugoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
Primici od kratkoročnog zaduživanja	0	0	0	0	
4. Ukupni prihodi i primici (1+2+3)	9.047.000	0	9.047.000	22.580.783	250

Rukovodstvo je Pregled prihoda i primitaka po ekonomskim kategorijama odobrilo _____ 2024. godine

Ministar:
Elmedin Konaković